Skýrsla stjórnar BSRB 2018 - Frá aðalfundi bandalagsins 17. maí 2017 til aðalfundar 24. maí 2018

BSRB

Ábyrgðarmaður: Elín Björg Jónsdóttir
Ritstjóri: Brjánn Jónasson

Skrifstofa BSRB er á 2. hæð á
Grettisgötu 89, 105 Reykjavík
Sími: 525 8300
Netfang: bsrb@bsrb.is
Vefsíða: bsrb.is

ISSN número 1670-4137

Efnisyfirlit

Starfsemi BSRB 4
Fundir, málþing og samkomur 10
Verkefni BSRB 15
Nefndarstarf 24

Í skýrslu stjórnar er farið yfir verkefni og starfsemi bandalagsins, kynjabókhald BSRB, nefndarstarf á vegum BSRB og sem bandalagið tekur þátt í. Skýrslur stjórnar eru lagðar fram á þingum bandalagsins sem og aðalfundum. Í þessari skýrslu er því að finna samantekt helstu verkefna frá aðalfundi BSRB 17. maí 2017 til aðalfundar 24. maí 2018.

Á aðalfundi BSRB í fyrra var farið yfir samræmingu lífeyriskerfa, stofnun Bjargs íbúðafélags, átak í fæðingarorlofsmálum og fleira.

Starfsemi BSRB

BSRB eru stærstu heildarsamtök opinberra starfsmanna á Íslandi. Bandalagið var stofnað 14. febrúar 1942 af fjórtán stéttarfélögum sem í voru um 1.550 félagsmenn. Í dag eru aðildarfélög BSRB 25 talsins og fjöldi félagsmanna er 21.569. Um tveir þriðju félagsmanna eru konur.

Hlutverk BSRB er að fara með forystu í hagsmuna- og réttindabaráttu starfsmanna í almannaþjónustu hjá ríki, sveitarfélögum og á almennum vinnumarkaði gagnvart atvinnurekendum og stjórnvöldum og stuðla að bættu velferðarsamfélagi. Bandalagið fer með samningsrétt í sameiginlegum málum félaganna og þeim sem því er falið hverju sinni.

BSRB styður og eflir aðildarfélögin við gerð kjarasamninga og hagmunagæslu fyrir hönd félagsmanna þeirra. Þá vinnur bandalagið að samstöðu meðal aðildarfélaga og stuðlar að jafnræði þeirra í framkvæmd þjónustu til félagsmanna. Bandalagið vinnur jafnframt að fræðslu- upplýsinga- og menningarstarfsemi og jafnri meðferð einstaklinga á vinnumarkaði. Þá vinnur BSRB að aukinni samstöðu, samstarfi og tengslum í stéttarfélagsmálefnum innanlands og erlendis.

Þing BSRB er haldið þriðja hvert ár og fer með æðsta vald í öllum málum bandalagsins, mótar stefnu þess og kýs í helstu embætti. 44. þing BSRB var haldið 28. til 30. október 2015. Ákveðið hefur verið að halda 45. þing bandalagsins 17. til 19. október 2018.

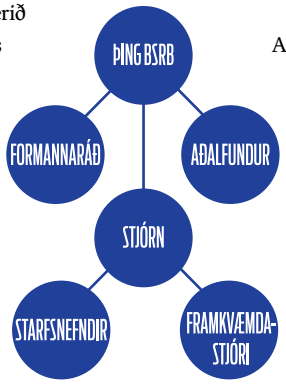

Á 44. þingi bandalagsins var skipulagi þess breytt. Þingið kaus sex stjórnarmenn sem skipa nú stjórn bandalagsins ásamt formanni BSRB og tveimur varaformönnum. Stjórnin stýrir starfsemi bandalagsins í samræmi við samþykktir BSRB ásamt stefnumörkun formannaráðs, þings og aðalfundar BSRB. Stjórnin hefur æðsta vald í málefnum BSRB milli þinga og aðalfunda.

Allir formenn aðildarfélaga BSRB eiga sæti í formannaráði bandalagsins sem hittist að jafnaði þrisvar á ári. Ráðið hefur það hlutverk að móta stefnu og meginháherslur í málum sem kunna að koma upp á milli þinga. Þá er ráðið samráðsvettvangur aðildarfélaga bandalagsins og fylgir eftir framkvæmd samþykkta þingsins og annarra mála sem vísað er til þess af þingi BSRB. Stjórn BSRB getur jafnframt lagt ákvörðun um stefnumótun bandalagsins fyrir ráðið.

Aðalfundur BSRB er haldinn árlega fyrir 1. júní ár hvert. Aðalfund sitja formenn allra aðildarfélaga bandalagsins sem fulltrúar fyrstu 400 félagsmanna síns félags. Félögin kjósa einn viðbótarfulltrúa fyrir hverja 400 félaga umfram það.

Á aðalfundi er meðal annars farið yfir skýrslu stjórnar, reikninga bandalagsins og fjárhagsáætlun. Þá samþykkir fundurinn framkvæmdaáætlun til næsta aðalfundar. ■

Aðalfundur BSRB

Síðasti aðalfundur BSRB fór fram þann 17. maí 2017. Á fundinum var farið yfir starfsemi bandalagsins frá aðalfundi þann 26. maí 2016.

Elín Björg Jónsdóttir, formaður BSRB, setti fundinn og bauð fundargesti velkomna. Í ávarpi sínu fór hún yfir ýmis mál sem bandalagið hefur tekist á við frá síðasta fundi. Hún fjallaði meðal annars um samræmingu lífeyriskerfa, Salek, stofnun Bjargs íbúðafélags, átak í fæðingarorlofsmálum, styttingu vinnuvikunnar og fleira.

Í ávarpinu fór Elín Björg vel yfir þær breytingar sem gerðar voru á lífeyriskerfi opinberra starfsmanna. Það reyndist erfitt að ná lendingu í því máli og tókst ekki að ná samstöðu innan aðildarfélaga BSRB um hvort gera ætti samkomulag við ríki og sveitarfélög um jöfnun lífeyrisréttinda. Ljóst var að ekki væri hægt að halda óbreyttu kerfi enda stóðu opinberu lífeyrissjóðirnir ekki undir framtíðarskuldbindingum sínum. BSRB tók þátt í samráði sem lauk með undirritun samkomulags til að geta komið að vinnu við jöfnun lífeyrisréttinda og gætt þar hagsmuna allra félagsmanna aðildarfélaga bandalagsins.

Elín Björg ræddi einnig um framtíð íslenska heilbrigðiskerfisins og baráttu bandalagsins gegn aukinni einkavæðingu. BSRB hefur átt gott samstarf við Rúnar Vilhjálmsson, prófessor í félagsfræði við hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands og hefur stutt við rannsóknir hans á afstöðu fólks til ólíkra rekstrarforma í heilbrigðisþjónustunni.

Að lokum minntist Elín Björg á mikilvægi tilraunaverkefna um styttingu vinnuvikunnar hjá bæði Reykjavíkurborg og ríki. Tilraunaverkefni borgarinnar fór mun fyrr af stað og sagði Elín fyrstu niðurstöður lofa afar góðu um þetta mikilvæga verkefni.

Eftir ávarp formanns hófust hefðbundin aðalfundarstörf. Elín Björg fór yfir skýrslu stjórnar frá síðasta aðalfundi. Sólveig Jónasdóttir, fjármálastjóri BSRB, fór yfir reikninga Aðalsjóðs BSRB, reikninga Eignasjóðs orlofsheimila BSRB og reikninga Átaks- og vinnudeilusjóðs BSRB. Fundarmenn gerðu engar athugasemdir við skýrslu stjórnar eða reikninga og var hvorutveggja samþykkt samhljóða. Þá fór Sólveig yfir fjárhagsáætlanir Aðalsjóðs og Eignasjóðs orlofsheimila fyrir árið 2017 og voru báðar áætlanirnar samþykktar samhljóða.

Eftir yfirferð yfir reikninga og fjárhagsáætlanir kynnti Helga Jónsdóttir, framkvæmdastjóri BSRB, hvernig unnið hefur verið að framkvæmdaáætlun bandalagsins. Áætlunin var unnin í starfsnefndum bandalagsins og samþykkt í stjórn. Þar eru verkefni skilgreind og tímasett ásamt því sem hugað hefur verið að áherslum fyrir næsta þing bandalagsins. Aðalfundur BSRB í fyrra samþykkti fjórar ályktanir. Þær eru eftirfarandi.

Ályktun aðalfundar BSRB um félagslegan stöðugleika

Aðalfundur BSRB hvetur stjórnvöld til þess að horfa til félagslegs stöðugleika ekki síður en þess efnahagslega til að stuðla að stöðugleika í íslensku samfélagi. Nauðsynlegt er að forgangsraða

í þágu uppbyggingar í velferðarkerfinu.

Markmiðið verður að vera að auka jöfnuð í samfélaginu og færa það nær norrænu velferðarsamfélagi.

Hluti af því er að stjórnvöld falli frá áformum um frekari skattalækkanir nú þegar uppsveifla er í efnahagslífinu. Frekar ætti að auka tekjur ríkisins svo hægt verði að standa undir nauðsynlegum útgjöldum í velferðarkerfið, sem hefur verið skaðað verulega með niðurskurði undanfarinna ára.

Ályktun aðalfundar BSRB um heilbrigðismál

Aðalfundur BSRB skorar á stjórnvöld að breyta forgangsröðun sinni og endurreisa þegar í stað heilbrigðiskerfið. Fara verður að þjóðarvilja með því að halda heilbrigðisþjónustunni í opinberum rekstri. Það er algerlega óásættanlegt að fjármunir sem ríkið ætlar til þjónustu við sjúklinga renni í vasa einkaaðila með arðgreiðslum úr einkareknum heilbrigðisfyrirtækjum. Markmiðið á að vera að heilbrigðiskerfið sé rekið að fullu fyrir skattfé þannig að sjúklingar fái nauðsynlega þjónustu án þess að greiða sérstaklega fyrir.

Áhugi þeirra sem vilja einkavæða heilbrigðisþjónustu snýst ekki um að sjúklingar hafi val. Ekki er hægt að ætlast til þess að sjúklingar hafi aðstöðu eða þekkingu til að bera saman þjónustu ólíkra aðila áður en þeir leita sér lækningar. Stytta verður biðlista með skilvirkum hætti innan opinbera heilbrigðiskerfisins. Ekki með því að framkvæma flóknar aðgerðir á einkareknum stofum sem ekki eru með bráðamóttöku eða greitt aðgengi að sérfræðingum ef vandamál koma upp. Þá skorar fundurinn á stjórnvöld að styrkja þegar stöðu heilsugæslunnar svo hún geti sinnt því hlutverki sem henni er ætlað sem fyrsti viðkomustaður sjúklinga í heilbrigðiskerfinu. Heilsugæslan verður að vera í stakk búin til að taka við auknum fjölda, bæði vegna fjölgunar íbúa og þess mikla fjölda ferðamanna sem sækir landið heim.

Ályktun aðalfundar BSRB um lífeyrismál

Aðalfundur BSRB krefst þess að stjórnvöld standi að fullu við samkomulag um breytta skipan lífeyrismála opinberra starfsmanna sem undirritað var þann 19. september 2016. Lög sem Alþingi setti fyrir áramót voru ekki í samræmi við skýrt orðalag samkomulagsins um að réttindi sjóðfélaga í A-deildum LSR og Brúar yrðu jafn verðmæt fyrir og eftir breytingarnar.

Í lögunum er hin óbeina bakábyrgð launagreiðenda á skuldbindingum sjóðfélaga undir 60 ára aldri afnumin án bóta. Það er skýr krafa aðalfundarins að staðið verði við samkomulagið og lögum breytt til að viðhalda óbeinu bakábyrgðinni fyrir þennan hóp eða bæta honum ella afnám hennar.

Ályktun aðalfundar BSRB um menntamál

Aðalfundur BSRB varar eindregið við einkavæðingu náms á framhaldsskólastigi með sameiningu Fjölbrautarskólans við Ármúla við Tækniskólann. Í Fjölbrautarskólanum við Ármúla fer fram kennsla í greinum mikilvægra heilbrigðisstétta á borð við sjúkraliða, læknaritara, heilbrigðisritara, lyfjatækna, heilsunuddara, tanntækna og fleiri sem starfa nær eingöngu hjá stofnunum ríkisins. Engin rök hníga að því að kennslu í þessum greinum sé best fyrir komið í skóla sem rekinn er af einkaaðilum.

Fundurinn kallar eftir því að unnið verði að stefnumótun vegna starfsnáms í víðara samhengi með samráði við hagsmunaaðila í stað þess að gera ómarkvissar breytingar sem virðast ekki byggja á skýrri sýn um eflingu öflugs starfsnáms. Aðalfundurinn varar við því að starfsnámi verði komið fyrir hjá einkaaðilum og að þeim verði látið eftir að móta stefnu í þessum mikilvægu námsgreinum. ■

Formannaráð BSRB

Formannaráð BSRB er skipað formönnum aðildarfélaga bandalagsins hverju sinni og er formaður BSRB jafnframt formaður ráðsins. Formannaráðið varð til með lagabreytingu á 44. þingi BSRB haustið 2015. Ráðið fundar að meðaltali þrisvar á ári en hægt er að boða til aukafundar ef þurfa þykir. Formannaráð BSRB hefur fundað þrisvar frá aðalfundi BSRB 17. maí 2017.

Rúnar Vilhjálmsson, prófessor í félagsfræði við hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands, hélt erindi á fundi ráðsins þann 15. september 2017. Þar fjallaði hann um niðurstöður rannsókna á ólíkum rekstrarformum í heilbrigðisþjónustunni. Rúnar sagði meðal annars frá því hvernig íslenska heilbrigðiskerfið hefur fjarlægst kjörmynd félagslegs heilbrigðiskerfis á undanförnum árum einkum vegna aukins einkarekstrar og einkafjármögnunar.

Í erindi sínu fjallaði Rúnar einnig um rannsóknir sínar á afstöðu Íslendinga til einkavæðingar í heilbrigðiskerfinu, sem BSRB hefur stutt. Niðurstöður endurtekinna rannsókna hans sýna að almenningur styður í vaxandi mæli við félagslegt heilbrigðiskerfi sem er fjármagnað af ríkinu og fyrst og fremst rekið af hinu opinbera. Þá sagði hann að greina mætti vaxandi bil milli viðhorfa almennings og þróunar heilbrigðiskerfisins.

Fjallað var um nýja persónuverndarlöggjöf á fundi formannaráðsins þann 24. nóvember 2017. Vigdís Eva Líndal, skrifstofustjóri upplýsingaöryggis hjá Persónuvernd, kynnti helstu breytingar sem verða á lögum um persónuvernd með nýrri reglugerð Evrópusambandsins. Þegar þær breytingar sem þar er að finna verða komnar inn í íslensk lög þurfa fyrirtæki, stofnanir og félagasamtök að aðlaga starfsemi sína að þeim.

Björn Traustason, framkvæmdastjóri Bjargs íbúðafélags, kom einnig til fundarins og kynnti fyrir formannaráðinu stöðu félagsins og framtíðaráform. Félagið er rekið án hagnaðarsjónarmiða og áformar umfangsmikla uppbyggingu á leiguhúsnæði fyrir tekjulága félaga í aðildarfélögum ASÍ og BSRB. Björn ræddi fjármögnun uppbyggingarinnar og hönnunarferlið og fór yfir stöðu verkefna.

Fundur ráðsins í mars 2018 var sá síðasti fyrir aðalfund bandalagsins. Einar Gylfi Jónsson sálfræðingur var gestur fundarins og fjallaði um #metoo byltinguna. Hann brýndi fyrir formönnum aðildarfélaga að meðtaka þá umræðu sem konur hafi

Formannaráð BSRB hefur fundað þrisvar á árinu til að ræða þau mál sem hæst hefur borið í starfsemi bandalagsins.

komið af stað og bregðast við henni. Fundurinn ályktaði í kjölfarið um næstu skref í tengslum við #metoo.

Á fundinum var einnig fjallað um álit lögmanna vegna breytinga á lögum um lífeyrismál opinberra starfsmanna, samtal forystu BSRB við ríkisstjórnina auk þess sem farið var yfir undirbúning skrifstofu fyrir þing bandalagsins sem fara mun fram dagana 17. til 19. október 2018. Á árinu hefur formannaráðið einnig fjallað um næsta þing bandalagsins. Rætt var um breytingar frá síðasta þingi, megináherslur þingsins, málstofur, breytingar á stefnu og fleira.

Á fundum formannaráðsins síðasta árið hefur einnig verið rætt um þróunina í vinnu BSRB með stjórnvöldum um útfærslu á launaþróunartryggingu, sem kveðið er á um í rammasamkomulagi á vinnumarkaði frá árinu 2015. Málið var rætt á fundum ráðsins í september og nóvember 2017 og svo fjallað um lokaniðurstöðu um útfærslu á fundi formannaráðs þann 19. mars 2018. ■

Formannaráðið skipa eftirtaldir fulltrúar

Elín Björg Jónsdóttir, formaður BSRB

Arna Jakobína Björnsdóttir, Kjölur – stéttarfélag starfsmanna í almannaþjónustu

Árni Stefán Jónsson, SFR – stéttarfélag í almannaþjónustu

Ársæll Ársælsson, Tollvarðafélags Íslands

Ásbjörn Sigurðsson, FOSS – stéttarfélag í almannaþjónustu

Björgúlfur Halldórsson, Starfsmannafélag Fjarðabyggðar

Edda Davíðsdóttir, Starfsmannafélag Mosfellsbæjar

Elín Brimdís Einarsdóttir, SLRB -Samband lífeyrisþega ríkis og bæja

Garðar Hilmarsson, Starfsmannafélag Reykjavíkurborgar

Guðbjörn Arngrímsson, Starfsmannafélag Fjallabyggðar

Gunnar Magnússon, Starfsmannafélag Ríkisútvarpsins

Hálfdán Bjarki Hálfdánsson, Félag opinberra starfsmanna á Vestfjörðum

Helga Hafsteinsdóttir, Starfsmannafélag Dala- og Snæfellsnessýslu

Helga Þuríður Árnadóttir, Starfsmannafélag Húsavíkur

Jón Ingi Cesarsson, Póstmannafélag Íslands

Karl Rúnar Þórsson, Starfsmannafélag Hafnarfjarðar

Kristján Hilmarsson, Starfsmannafélag Garðabæjar

Kári Örn Óskarsson, Félag íslenskra flugumferðarstjóra

Ragnar Sigurðsson, Félag opinberra starfsmanna á Austurlandi

Rita Arnfjörð Sigurgarðsdóttir, Starfsmannafélag Kópavogs

Sandra Bryndísardóttir Franks, Sjúkraliðafélag Íslands

Snorri Magnússon, Landssamband lögreglumanna

Stefán B. Ólafsson, Starfsmannafélag Suðurnesja

Stefán Pétursson, Landssamband slökkviliðs- og sjúkraflutningamanna

Unnar Örn Ólafsson, Félag flugmálastarfsmanna ríkisins

Unnur Sigmarsdóttir, Starfsmannafélag Vestmannaeyjabæjar

Þórveig Þormóðsdóttir Félag starfsmanna stjórnarráðsins

Talsverð endurnýjun hefur verið í hópi formanna aðildarfélaga BSRB á þessu ári. Fimm formenn hættu á aðalfundum félaga sinna vorið 2018.

Gylfi Guðmundsson hætti sem formaður Félags opinberra starfsmanna á Vestfjörðum. Nýr formaður félagsins er Hálfdán Bjarki Hálfdánsson.

Helgi Birkir Þórisson lét af störfum sem formaður Félags flugmálastarfsmanna ríkisins. Í hans stað kusu félagsmenn Unnar Örn Ólafsson.

Jófríður Hanna Sigfúsdóttir lét af embætti formanns Starfsmannafélags Kópavogs. Rita Arnfjörð Sigurgarðsdóttir var kjörinn formaður í hennar stað.

Kristín Á. Guðmundsdóttir hætti sem formaður Sjúkraliðafélags Íslands og var Sandra Bryndísardóttir Franks kjörin formaður félagsins.

Sigurjón Jónasson hætti sem formaður Félags íslenskra flugumferðarstjóra. Nýr formaður er Kári Örn Óskarsson.

Ályktun formannaráðs BSRB um félagslegan stöðugleika

Formannaráð BSRB áréttar mikilvægi þess að þeir stjórnmálaflokkar sem mynda munu nýja ríkisstjórn beiti sér fyrir því að auka félagslegan stöðugleika í samfélaginu. Grundvöllurinn að því er réttlátt skattkerfi þar sem greitt er inn eftir efnum og tekið út eftir þörfum.

Allir verða að hafa jafnt aðgengi að almannaþjónustunni, óháð efnahag. Forgangsraða þarf í þágu uppbyggingar í velferðar- og menntamálum. Búa þarf launafólki félagslegt öryggi svo það geti eignast börn, komið þaki yfir höfuðið og mætt afleiðingunum af slysum, veikindum og atvinnumissi. Þá þarf að gera bæði öldruðum og öryrkjum kleift að lifa mannsæmandi lífi.

Nýrrar ríkisstjórnar bíða erfiðar áskoranir við að viðhalda stöðugleika á vinnumarkaði. Þar er mikilvægt að einblína ekki aðeins á efnahagslegan stöðugleika, enda verður hann ekki til án þess að félagslegur stöðugleiki sé tryggður.

Ályktun formannaráðs BSRB um #metoo

Formannaráð BSRB skorar á atvinnurekendur að taka næstu skref í tengslum við #metoo byltinguna. Fyrstu viðbrögð vinnustaða eftir að #metoo byltingin hófst voru að innleiða áætlanir í samræmi við lagaskyldu og er það vel, en það ræðst ekki að rótum þessarar meinsemdar. Þær má rekja til valda og valdaójafnvægis.

Samkvæmt jafnréttislögum skulu atvinnurekendur vinna markvisst að því að jafna stöðu kynjanna innan sinna vinnustaða, stuðla að því að störf flokkist ekki í sérstök kvenna- og karlastörf og leggja sérstaka áherslu á að jafna hlut kynjanna í stjórnunar- og áhrifastöðum. Reynslan sýnir að jöfn staða og jafnir möguleikar kvenna og karla innan vinnustaða koma ekki af sjálfu sér. Það þarf þekkingu, vilja og aðgerðir til að ná fram breytingum á þessu sviði.

Góð stjórnun og markviss samþætting jafnréttissjónarmiða með sérstakri áherslu á að uppræta valdamisræmi í hvers kyns ákvörðunartöku er lykillinn að því að aldrei þurfi nokkur að segja aftur #metoo. Formannaráð BSRB skorar því á atvinnurekendur að taka næsta skref með athugun á vinnumenningu og greiningu á völdum og valdastöðu. Það verða allir að taka þátt, jafnt karlar sem konur, til að ákall #metoo kvenna um bætt samfélag verði að veruleika.

Stjórn BSRB

Stjórn BSRB hefur verið óbreytt frá því hún var kosin á 44. þingi bandalagsins. Stjórnin er skipuð formanni BSRB, 1. varaformanni, 2. varaformanni og sex meðstjórnendum. Þá eru fjórir varamenn til taks til að koma inn á fundi ef aðalmaður forfallast. Fundir stjórnar eru að jafnaði aðra hverja viku nema yfir hásumarið.

Stjórnin stýrir starfsemi BSRB í samræmi við lög bandalagsins, stefnu sem mörkuð er á þingum þess, stefnumörkun formannaráðs á milli þinga og afstöðu aðalfunda bandalagsins.

Stjórn BSRB hefur fundað alls 17 sinnum frá síðasta aðalfundi bandalagsins, þann 17. maí 2017. Á fundum sínum hefur stjórnin fjallað um öll helstu málefni sem BSRB hefur unnið að, um þau erindi sem borist hafa og önnur málefni sem brýnt hefur þótt að fara yfir.

Tvö af stærri málunum sem stjórn BSRB hefur fjallað um frá síðasta aðalfundi tengjast breytingum á lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins. Alþingi samþykkti í lok árs 2016 frumvarp fjármálaráðherra þrátt fyrir athugasemdir BSRB og annarra bandalaga opinberra starfsmanna. Í kjölfarið ákvað stjórn BSRB að láta kanna lögmæti þeirrar lagasetningar og var unnið sameiginlegt lögfræðiálit fyrir stjórnir BSRB, Bandalag háskólamanna og Kennarasamband Íslands.

Eitt af því sem kveðið var á um í samkomulagi um jöfnun lífeyrisréttinda, sem gert var í aðdraganda lagasetningar haustið 2016, var að í kjölfarið eigi að vinna að því að jafna laun á milli markaða. Skipaður hefur verið starfshópur á vegum stjórnvalda sem unnið hefur að því markmiði. Stjórn bandalagsins hefur fylgst vel með þróun málsins og fylgt því eftir á fundum sínum.

Þá hefur stjórnin einnig unnið að undirbúningi fyrir þing bandalagsins. Vinna við launaþróunartrygginguna, sem er hluti af rammasamkomulagi aðila á vinnumarkaði frá árinu 2015, hefur einnig komið á borð stjórnar, fyrst með reglulegum yfirferðum yfir stöðuna í viðræðum við viðsemjendur og svo þegar tekin var ákvörðun um hvernig ætti að fara með þá launahækkun sem fékkst vegna launaþróunartryggingarinnar.

Sérstakur vinnudagur stjórnar var haldinn þann 12. janúar 2018. Þar var unnið að undirbúningi fyrir 45. þing bandalagsins, sem haldið verður í október 2018. Á fundinum var farið yfir niðurstöður úr vinnu fram að fundinum, meðal annars frá fundi formannaráðs þar sem rætt var um þau málefni sem mikilvægt verður að fjalla um á þinginu. Á vinnufundinum fengu stjórnarmenn einnig ítarlega kynningu á álitsgerð lögmanna vegna breytinga á lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins, auk þess sem stjórnin fjallaði um launaþróunartrygginguna.

Stjórn BSRB árin 2015 til 2018 er skipuð eftirtöldum einstaklingum

Elín Björg Jónsdóttir, formaður BSRB
Árni Stefán Jónsson, 1. varaformaður BSRB
Garðar Hilmarsson, 2. varaformaður BSRB
Arna Jakobína Björnsdóttir
Halla Reynisdóttir
Helga Hafsteinsdóttir
Karl Rúnar Þórsson
Kristín Á. Guðmundsdóttir
Snorri Magnússon

Varamenn eru:
Arna Ómarsdóttir
Ásbjörn Sigurðsson
Sverrir Björn Björnsson
Þórveig Þormóðsdóttir

Félagamiðstöðin við Grettisgötu var lýst með bleikum lit í október til stuðnings árvekniátaki vegna krabbameins hjá konum.

Skrifstofa BSRB

Starfsmenn á skrifstofu BSRB hafa það hlutverk að fylgja eftir þeirri stefnu sem bandalaginu hefur verið mótuð. Bandalagið heldur utan um réttindi starfsmanna á opinberum vinnumarkaði og þeirra sem starfa hjá opinberum fyrirtækjum sem rekin eru í almannaþágu og stendur vörð um réttindi og skyldur félagsmanna aðildarfélaga bandalagsins.

BSRB veitir aðildarfélögum sínum þjónustu á fjölmörgum sviðum, til dæmis varðandi lög- og hagfræðileg efni. Þá sinnir bandalagið fræðslu og upplýsingagjöf og sér um samskipti við stjórnvöld, heildarsamtök og erlenda aðila.

Frá síðasta aðalfundi bandalagsins hafa starfsmenn BSRB unnið úr, veitt ráðgjöf og svarað miklum fjölda lögfræðilegra fyrirspurna auk þess að aðstoða aðildarfélögin við að tryggja að réttindi félagsmanna þeirra séu virt. Þegar upp koma álitamál varða þau flest breytingar á störfum, áminningar, uppsagnir og veikindarétt starfsmanna.

Bandalagið sendir ársfjórðungslega upplýsingar um launaþróun til aðildarfélaganna. Þá sér skrifstofa BSRB einnig um skil iðgjalda til aðildarfélaga bandalagsins í gegnum BIBS og hefur verið unnið að því að gera þau skil rafræn að öllu leyti.

BSRB hefur gert þjónustusamning við Rekstrarfélag um starfsendurhæfingu og þjónustar rekstrarfélagið varðandi bókhald, greiðslu launa og fleira sem við kemur daglegum rekstri. Þá er BSRB einnig með þjónustusamning við Félagamiðstöðina að Grettisgötu 89 sem sér um öll mál sem varða húsnæðið. Framkvæmdastjóri BSRB er jafnframt formaður stjórnar Félagamiðstöðvarinnar og sér um öll starfsmannamál hennar.

Útleiga á Birkihlíð, eina sumarhúsi bandalagsins, fer fram í gegnum skrifstofuna. Félagsmönnum aðildarfélaga bandalagsins stendur til boða að leigja húsið og er það gjarnan nýtt þegar önnur hús félaganna eru fullbókuð. ■

Starfsfólk BSRB

Starfsmenn á skrifstofu BSRB eru tíu talsins og sinna þeir fjölbreyttum verkefnum hver á sínu verksviði.

Ásthildur Torfadóttir afgreiðslufulltrúi

Björg Geirsdóttir fulltrúi

Brjánn Jónasson kynningarfulltrúi

Dalla Ólafsdóttir lögfræðingur

Elín Björg Jónsdóttir formaður

Helga Jónsdóttir framkvæmdastjóri

Jóhanna Þorgilsdóttir fulltrúi

Kristinn Bjarnason hagfræðingur

Sonja Ýr Þorbergsdóttir lögfræðingur

Sólveig Jónasdóttir fjármálastjóri

Verkefni og framtíðarsýn Bjargs íbúðafélaga voru kynnt félagsmönnum á morgunverðarfundi í september 2017.

Fundir, málþing og samkomur

Hádegisfundur um heilbrigðismál

BSRB stóð fyrir hádegisfundi um heilbrigðismál þann 22. maí 2017. Á fundinum gerði Rúnar Vilhjálmsson, prófessor í félagsfræði við hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands, grein fyrir niðurstöðum nýrrar rannsóknar á viðhorfum landsmanna til ólíkra rekstrarforma í heilbrigðiskerfinu. Rannsóknin var gerð í samstarfi við Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands og kostaði BSRB gerð hennar.

Þar kom fram að yfirgnæfandi meirihluti landsmanna er andvígur einkarekstri í heilbrigðiskerfinu og að andstaðan hefur aukist verulega á undanförnum árum. Alls eru 86% landsmanna þeirrar skoðunar að rekstur sjúkrahúsa eigi fyrst og fremst að vera á hendi hins opinbera. Aðeins 1,3% telja að sjúkrahús eigi fyrst og fremst að vera rekin af einkaaðilum. Hlutfall þeirra sem vilja að ríkið sjái um rekstur sjúkrahúsa hefur aukist verulega á undanförnum árum. Alls voru 80,7% þeirrar skoðunar í sambærilegri könnun sem gerð var árið 2006 og 83,2% í könnun sem gerð var árið 2015.

Mikill meirihluti vill einnig að það sé fyrst og fremst hið opinbera sem reki heilsugæslustöðvar, alls 78,7%. Aðeins 2,2% vilja að rekstur heilsugæslustöðva sé fyrst og fremst á hendi einkaaðila. Þá vill stór hluti þjóðarinnar, 67,5%, að hið opinbera reki hjúkrunarheimili en aðeins 3,1% vilja fyrst og fremst fela einkaaðilum rekstur þeirra.

> Hlutfall þeirra sem vill auka útgjöld í heilbrigðisþjónustuna hefur aukist á undanförnum árum. Árið 2006 töldu 81,5% rétt að auka útgjöldin. Hlutfallið var komið upp í 90,9% í sambærilegri könnun árið 2015 og er nú komið í 91,9%.

Í rannsókninni var einnig spurt um afstöðu fólks til þess hvort leggja ætti meira eða minna fé í heilbrigðisþjónustuna. Yfirgnæfandi meirihluti landsmanna, 91,9%, vill að hið opinbera leggi meira fé í heilbrigðisþjónustuna. Aðeins 1% vill draga úr framlögum til málaflokksins.

Hlutfall þeirra sem vill auka útgjöld í heilbrigðisþjónustuna hefur aukist á undanförnum árum. Árið 2006 töldu 81,5% rétt að auka útgjöldin. Hlutfallið var komið upp í 90,9% í sambærilegri könnun árið 2015 og er nú komið í 91,9%. ■

Morgunverðarfundur um Bjarg íbúðafélag

BSRB stóð fyrir morgunverðarfundi um Bjarg íbúðafélag 13. september 2017. Markmiðið með fundinum var að kynna fyrir félagsmönnum þá uppbyggingu sem fyrirhuguð er hjá félaginu, hönnun á íbúðum og fleira.

Á fundinum fjallaði Björn Traustason, framkvæmdastjóri Bjargs íbúðafélags, um verkefni félagsins og framtíðarsýn. Bjarg ætlar að reisa um 1.150 íbúðir á næstu árum. Félagið var stofnað af BSRB og ASÍ til að bregðast við ófremdarástandi á húsnæðismarkaði. Félagið, sem er rekið án hagnaðarsjónarmiða, mun tryggja tekjulágum fjölskyldum á vinnumarkaði aðgengi að ódýru, öruggu og vönduðu íbúðarhúsnæði.

Bjarg mun leigja tekjulágu fólki og vera valkostur fyrir þá sem ekki falla inn í félagslega húsnæðiskerfið en geta ekki með góðu móti leigt eða keypt íbúðir á almenna markaðinum. Leiguverðið á ekki að verða hærra en 25% af tekjum leigjenda, en þó verður rekstur íbúðanna að vera sjálfbær. Til að þetta sé mögulegt

verður dregið úr kostnaði eins og mögulegt er, með því að hafa færri og betur nýtta fermetra, með því að fækka bílastæðum og fleiru í þeim dúr, sagði Björn. Hann nefndi sem dæmi að mögulega verði hægt að vera með aðgengi að bílaleigubíl í skammtímaleigu, sem íbúar geti bókað í stuttan tíma í einu, og þannig komist hjá því að vera á bíl, eða að minnsta kosti sloppið við að eiga fleiri en einn.

Björn sagði hugmyndina þá að vera með blandaða byggð í þeim húsum sem félagið reisi. Þar verði bæði íbúðir í útleigu Bjargs, félagslegar íbúðir og jafnvel íbúðir leigðar í almenna kerfinu. Áherslan verði á fjölbreytni einstaklinga og fjölskyldugerða á ólíkum lífsskeiðum með ólíkan bakgrunn. Þá fjallaði Emma Hildur Helgadóttir, arkitekt frá THG arkitektum um útlit og hönnun íbúða fyrir Bjarg. Þar ræddi hún sérstaklega um hús sem verða reist við Skarðshlíð í Hafnarfirði, en aðrir arkitektar hafa hannað aðra íbúðakjarna Bjargs. Áherslan verður á að nýta hvern fermetra á sem bestan hátt og hafa íbúðirnar bjartar og fallegar. ■

Hádegisfundur um einkavæðingu í heilbrigðiskerfinu

BSRB stóð fyrir opnum hádegisfundi um einkavæðingu í heilbrigðiskerfinu 9. okóber 2017, í aðdraganda þingkosninga. Birgir Jakobsson, báverandi landlæknir, ávarpaði fundinn, en að því loknu fór Kári Stefánsson, forstjóri Íslenskrar erfðagreiningar og áhugamaður um heilbrigðiskerfið, yfir sína sýn á rekstarform í heilbrigðisþjónustunni.

Í ávarpi sínu sagði Birgir að einkavæðing í heilbrigðiskerfinu hafi verið nánast stjórnlaus í skjóli samnings Sjúkratrygginga Íslands við lækna. Hann gagnrýndi harðlega þá þróun sem orðið hefur í heilbrigðiskerfinu á undanförnum árum og áratugum.

Birgir gagnrýndi mismunandi fjármögnun opinbera heilbrigðiskerfisins og þess hluta sem er í einkarekstri. Hið opinbera kerfi sé fjármagnað á fjárlögum með fastri upphæð, óháð verkefnum, en í einkageiranum sé greitt fyrir unnin verk. Hann sagði þetta greiðslukerfi mjög hvetjandi fyrir einkarekna þjónustu til að gera sem mest en um

> Hann [Kári Stefánsson] benti á að engin heildarstefna væri til fyrir heilbrigðiskerfið. Hér hafi átt sér stað nokkurn vegin stjórnlaus einkavæðing. Í raun hafi Sjúkratryggingar Íslands fengið að stýra allt of miklu.

Kári Stefánsson, forstjóri Íslenskrar erfðagreiningar og áhugamaður um heilbrigðiskerfið, sagði það augljóst að einkavæðingin í heilbrigðiskerfinu hafi verið nokkurn vegin stjórnlaus.

leið letjandi fyrir opinberu heilbrigðisþjónustuna. Þetta kerfi hafi leitt til þess að afköstin hafi ekki verið nægilega mikil.

Þá vísaði landlæknir til nýlegrar rannsóknar embættisins þar sem í ljós komu sterkar vísbendingar um oflækningar hjá einkareknum heilbrigðisfyrirtækjum. Hann sagði kerfið hvetja til oflækninga, það sjáist bæði á fjölda aðgerða og lyfjaneyslu þegar borið sé saman við nágrannalöndin.

Kári Stefánsson var ómyrkur í máli og sagði einkarekin heilbrigðisfyrirtæki vega að gæðum íslenskrar heilbrigðisþjónustu. Hann benti á að engin heildarstefna væri til fyrir heilbrigðiskerfið. Hér hafi átt sér stað nokkurn vegin stjórnlaus einkavæðing. Í raun hafi Sjúkratryggingar Íslands fengið að stýra allt of miklu.

Hann sagði það alveg skýrt í sínum huga að einkarekin heilbrigðisfyrirtæki á borð við Klíníkina í Ármúlanum vegi að gæðum íslenskrar heilbrigðisþjónustu á margan hátt. Hann nefndi sem dæmi að þar starfi engir lyflæknar og ef vandamál komi upp í svæfingu, til að mynda ef sjúklingur fer í hjartastopp, sé ekkert til ráða annað en að senda hann bráðamóttöku Landspítalans. Sama gildi þegar sýkingar komi upp eftir aðgerðir hjá einkastofunum.

Kári benti einnig á að erfitt geti verið í jafn smáu samfélagi og á Íslandi að viðhalda þekkingu og getu heilbrigðisstarfsfólks og þjálfa nýtt. Starfsmenn þurfi að viðhalda sinni kunnáttu með því að gera ákveðinn fjölda aðgerða og með því að dreifa þeim á marga staði sé verið að draga úr möguleikum starfsmanna til að halda sinni þjálfun. Þá þurfi að mennta næstu kynslóð heilbrigðisstarfsmanna á því háskólasjúkrahúsi sem Landspítalinn er, það verði ekki gert á einkareknum stofum úti í bæ. ■

Ráðstefna um hlutverk karla í jafnréttisbaráttu

Brjánn Jónasson, kynningafulltrúi BSRB, sat ráðstefnu um hlutverk karla í jafnréttisbaráttu í Kaupmannahöfn í október 2017. Þar var fjallað um jafnréttismál út frá sjónarhorni beggja kynja og áhersla lögð á að fá fram sjónarmið karla um hvernig hægt sé að vinna að því að jafna hlut kynjanna á vinnumarkaði og í samfélaginu í heild. Ráðstefnan var haldin með svokölluðu rakarastofusniði (e. barbershop) sem gengur út á að búa til umhverfi og aðstæður sem hvetja karla til að taka þátt í umræðum um jafnrétti kynjanna.

Á ráðstefnunni fjallaði fjöldi fyrirlesara um málefnið út frá ýmsum sjónarhornum. Þá var þátttakendum skipt í umræðuhópa til að fjalla um eigin upplifanir og setja þær í samhengi við það sem fram hafði komið í fyrirlestrunum. Í lok ráðstefnunnar voru þátttakendur hvattir til að setja sér markmið um hvernig þeir ætluðu að breiða út boðskapinn og vinna

að jafnréttismálum innan sinna samtaka eða síns vinnustaðar. ■

Starfsdagur réttindanefndar

Réttindanefnd hélt árlegan starfsdag sinn þann 23. nóvember sl. Fjallað var um réttmætisregluna eða regluna um að málefnaleg sjónarmið skuli liggja til grundvallar ákvörðunum en erindið flutti Sigurður Kári Árnason lögfræðingur hjá umboðsmanni Alþingis í fjarveru Tryggva Gunnarssonar umboðsmanns.

Á fundinum fjallaði Sonja Ýr Þorbergsdóttir, lögfræðingur BSRB, um málsmeðferð við áminningar og uppsagnar. Að lokum fjallaði formaður réttindanefndar, Arna Jakobína Björnsdóttir, um talningu vinnuskyldu hjá vaktavinnufólki en ljóst er að mikilvægt er að ræða sérstaklega margvísleg álitamál um stöðu og réttindi vaktavinnufólks.

Góð þátttaka var frá aðildarfélögum og var almennt gerður góður rómur að dagskránni og umræðum sem sköpuðust um fjölmörg álitaefni. ■

Málþing BSRB og Reykjavíkurborgar um styttingu vinnuvikunnar

Niðurstöður tilraunaverkefnis BSRB og Reykjavíkurborgar um styttingu vinnuvikunnar, sem hófst í mars 2015, voru kynntar á málþingi um styttingu vinnuvikunnar í Ráðhúsi Reykjavíkur 7. febrúar 2018.

Niðurstöðurnar eru almennt jákvæðar. Á flestum stöðum þar sem vinnuvikan var stytt hefur framleiðni haldist óbreytt þrátt

Um 2.200 starfsmenn borgarinnar taka nú þátt í tilraunaverkefni um styttingu vinnuvikunnar.

Dagur B. Eggertsson borgarstjóri sagði tilraunaverkefni um styttingu vinnuvikunnar þegar hafa skilað miklum árangri.

fyrir færri vinnustundir. Skammtímaveikindi hafa dregist saman og starfsánægja aukist.

Á fundinum var kynnt framhald verkefnisins þar sem öllum vinnustöðum borgarinnar gafst kostur á að sækja um að taka þátt í tilraunaverkefninu með því að stytta vinnuvikuna um eina til þrjár klukkustundir á viku. Fjöldi vinnustaða sótti um að taka þátt og var vinnuvikan í kjölfarið stytt hjá um 2.200 af 8.500 starfsmönnum Reykjavíkurborgar. ■

Verkalýðshreyfingin og #metoo

Heildarsamtök launafólks ásamt Kvenréttindafélagi Íslands stóðu sameiginlega að samráðsfundi með #metoo konum 10. febrúar 2018. Á fundinum, sem var haldinn með þjóðfundarsniði, voru mótaðar

Fjölmargar hugmyndir og ábendingar komu fram á fundi verkalýðshreyfingarinnar með #metoo konum.

tillögur að næstu skrefum og aðgerðum stéttarfélaga og heildarsamtaka launafólks vegna #metoo byltingarinnar.

Á fundinum var rætt um hvað þarf að gera til að breyta vinnumenningu á Íslandi og tryggja öruggt starfsumhverfi. Megináherslan var á forvarnir, hvernig stjórnvöld, vinnustaðir og stéttarfélög geti stuðlað að þeim. Þá var einnig fjallað um sérstakar aðgerðir sem gæti þurft að grípa til innan einstakra starfsgreina, sér í lagi þeirra þar sem karlar eru í meirihluta.

Einnig var fjallað um hvernig hægt er að tryggja að sanngirni sé gætt þegar kynbundin og kynferðisleg áreitni og annað ofbeldi á sér stað á vinnustöðum. Þar var meðal annars rætt um farveg fyrir þolendur, hvernig fyrirbyggja má endurtekin brot og viðbrögð gagnvart gerendum.

> Á fundinum, sem var haldinn með þjóðfundarsniði, voru mótaðar tillögur að næstu skrefum og aðgerðum stéttarfélaga og heildarsamtaka launafólks vegna #metoo byltingarinnar.

Að lokum var rætt um þær aðgerðir sem nauðsynlegt er að grípa til, til að fylgja eftir #metoo byltingunni. Þar var áherslan á að móta aðgerðaráætlun sem hægt verður að fylgja eftir gagnvart stjórnvöldum, fulltrúum atvinnurekenda og innan stéttarfélaga og heildarsamtaka launafólks.

Miklar og góðar umræður spunnust um þessi atriði og fjölmargar góðar ábendingar og hugmyndir komu fram. Í kjölfarið var unnið úr ábendingunum og leitað leiða til að hrinda þeim í framkvæmd. ■

Fundur kvennanefndar Sameinuðu þjóðanna

Elín Björg Jónsdóttir formaður BSRB og Sonja Ýr Þorbergsdóttir lögfræðingur BSRB tóku þátt í 62. fundi kvennanefndar Sameinuðu þjóðanna aðra vikuna í

mars 2018. Meginþema fundarins voru áskoranir og tækifæri við vinnu að auknu kynjajafnrétti og valdeflingu kvenna í dreifbýli ásamt framkvæmd fyrirliggjandi skuldbindinga sem byggjast á samkomulagi frá 47. kvennanefndarfundi SÞ árið 2003 um þátttöku og aðgengi kvenna að fjölmiðlum og upplýsingatækni sem og áhrifum upplýsinga- og tæknimiðla á valdeflingu kvenna.

Fundurinn er haldinn árlega í höfuðstöðvum Sameinuðu þjóðanna í New York en gestir fundarins eru fulltrúar í sendinefnd hinna 193 aðildarríkja Sameinuðu þjóðanna ásamt fulltrúum fjölmargra sjálfboðaliðasamtaka (NGO's).

Í raun eru um þrjár mismunandi dagskrár að ræða formlegir fundir Kvennanefndarinnar, hliðarviðburðir við formlegu fundina og fundir sjálfboðaliðasamtaka. Svo á hverjum tíma þarf yfirleitt að velja á milli þriggja mismunandi áhugaverðra funda til að sækja. Umfjöllunarefni fundanna sem fulltrúar BSRB sátu vörðuðu stöðu kvenna í víðtækum skilningi, helstu aðgerðir sem gripið hefur verið til, verkfæri í baráttunni og umræðu um helstu áskoranir og tillögur til aðgerða. Fjölmargt sem nýta má í jafnréttisbaráttunni hér á landi, svo sem gagnagrunnar, fræðsluherferðir, heimasíður, átaksverkefni og fleira.

Ísland stóð fyrir tveimur viðburðum auk þess að standa fyrir tveimur til viðbótar með Norrænu ráðherranefndinni. Þá kom Ísland að fleiri viðburðum og tók þátt í enn fleiri. Sonja stýrði hliðarviðburði á vegum norrænna kvenréttindasamtaka um norrænan femínisma, stöðuna í löndunum fimm og helstu áskoranirnar.

Þá stóð fastaráð öryggis- og samvinnustofnunar Evrópu (ÖSE) fyrir hliðarviðburði ásamt fleiri stofnunum undir yfirskriftinni #MeToo segja þolendur: Manréttindi, kyn og mansal en þar var meðal annarra Ingibjörg Sólrún Gísladóttir, framkvæmdastjóri Lýðræðis- og mannréttindastofnunar ÖSE, í pallborði ásamt framkvæmdastýru UN Women, Miru Sorvino leikkonu og þolendum mansals.

Þá stóð norræna ráðherraráðið fyrir pallborðsumræðum með jafnréttismálaráðherrum Norðurlandanna en þemað

> Umfjöllunarefni fundanna sem fulltrúar BSRB sátu vörðuðu stöðu kvenna í víðtækum skilningi, helstu aðgerðir sem gripið hefur verið til, verkfæri í baráttunni og umræðu um helstu áskoranir og tillögur til aðgerða.

var kynjajafnrétti í dreifbýli og kyn og frjósemisheilbrigði. Á þeim fundi fjallaði Ásmundur Einar Daðason, félags- og jafnréttismálaráðherra, um árangur Íslands og helstu áskoranir. Hann fjallaði jafnframt um nýja byltingu sem snýr að skaðlegum staðalímyndum karlmanna og felur í sér að karlmenn eru hvattir til þess deila sögum sínum á samfélagsmiðlum undir myllumerkinu #karlmennskan. Forsprakki byltingarinnar er Þorsteinn V. Einarsson, stjórnarmaður í Starfsmannafélagi Reykjavíkurborgar, sem jafnframt situr í nefnd BSRB um fjölskylduvænna samfélag og jafnréttismál. ■

Menntadagur BSRB

Fyrsti menntadagur BSRB var haldinn 20. mars 2018. Á fundinum voru menntamál eins og þau snúa við aðildarfélögum bandalagsins til umfjöllunar. Fjallað var um fagháskólanám, raunfærnimat og hverjar áherslur BSRB eigi að vera í menntamálum.

Meðal gesta voru Runólfur Ágústsson frá Ráðgjöf og verkefnastjórnun sem fór yfir fagháskólanámið, aðdraganda þess að ráðist var í verkefnið, undirbúning og árangur fram að þessu. Að loknu erindi Runólfs fóru þau Birna Ólafsdóttir frá

Á fyrsta menntadegi BSRB var meðal annars fjallað um fagháskólanám, raunfærnimat og hverjar áherslur BSRB eigi að vera í menntamálum.

Sjúkraliðafélagi Íslands, Róbert H. Haraldsson, prófessor við Háskóla Íslands, og Þórarinn Eyfjörð frá SFR yfir árangurinn af verkefnum sem þegar eru í vinnslu.

Að lokinni umfjöllun um fagháskólanámið var fjallað um raunfærnimat. Þau Haukur Harðarson frá Fræðslumiðstöð atvinnulífsins og Sólborg Alda Pétursdóttir frá Starfsmennt fjölluðu um hvernig gengið hefur á þeim tíu árum sem raunfærnimatið hefur verið í gangi og hvernig BSRB og aðildarfélög bandalagsins geta beitt sér.

Að lokum var þátttakendum skipt í hópa sem fjölluðu um mikilvægustu verkefni BSRB og aðildarfélaganna í menntamálum. Þar var ýmsum sjónarmiðum komið á framfæri sem eflaust munu nýtast vel í starfi menntanefndar BSRB og á næsta þingi bandalagsins haustið 2018 þar sem umræðu um menntamál verður haldið áfram. ■

Lúðrasveitin Svanurinn leiddi göngu BSRB og aðildarfélaga bandalagsins niður Laugaveginn, venju samkvæmt.

Barátturdagur verkalýðsins 1. maí

BSRB tók þátt í kröfugöngu og baráttu- og samstöðufundi þann 1. maí 2018 í Reykjavíkásamt aðildarfélögum bandalagsins sem eru með starfsemi í borginni. Eftir fundinn var boðið til baráttukaffis í félagamiðstöðinni við Grettisgötu. Afar góð mæting var, bæði á fundinn og í kaffinu eftir fundinn.

Elín Björg Jónsdóttir, formaður BSRB, flutti ávarp á fundi stéttarfélaganna á Suðurnesjum í Stapanum. Þar fjallaði hún meðal annars um stöðuna í verkalýðshreyfingunni og mikilvægi samstöðunnar.

„Við vitum vel hverju við getum áorkað með samstöðunni en við vitum líka að við erum veikari gagnvart viðsemjendum og stjórnvöldum þegar við erum sundruð. Við verðum að vera nægilega stór til að vinna saman og nýta fjölbreytnina og ólíkar skoðanir í stað þess að takast á," sagði Elín Björg.

Hún sagði að þolinmæðin gagnvart ofurlaunum sé nú endanlega þrotin og kallaði eftir breytingum á skattkerfinu fyrir tekjulægstu hópana.

Afar góð mæting var í kröfugöngu og á baráttu- og samstöðufund á Ingólfstorgi þar sem mannfjöldinn hlýddi á ræður og skemmtiatriði.

Ágætlega viðraði á göngumenn þetta árið þó nauðsynlegt hafi verið að klæða af sér kuldann.

Elín Björg ræddi einnig um jafnréttismál og baráttuna gegn launamuni kynjanna. Þá fjallaði hún um #metoo byltinguna. „Við verðum að ráðast að rótum vandans. Þar gegna stéttarfélög lykilhlutverki. Við eigum öll rétt á því að geta sinnt okkar starfi án þess að verða fyrir kynferðislegri áreitni eða ofbeldi. Um þann rétt verða stéttarfélögin að standa vörð. Við þurfum að berjast við hlið þeirra kvenna sem hafa stigið fram. Við þurfum að veita þeim stuðning til að vinna úr sinni reynslu og fá aðstoð hjá viðeigandi aðilum til að koma sínum málum í réttan farveg. Það höfum við gert og það munum við halda áfram að gera." ■

Verkefni BSRB

Starfsmenn og kjörnir fulltrúar BSRB sinna fjölmörgum verkefnum, stórum og smáum, á hverju ári. Hér verður fjallað um þau verkefni sem hæst hefur borið frá síðasta aðalfundi bandalagsins.

Jafnrétti og #metoo

BSRB hefur í gegnum árin unnið ötullega að því að færa upp á yfirborðið umræðu um kynbundna áreitni, kynferðislega áreitni og ofbeldi á vinnustöðum en það er fyrst eftir að #metoo byltingin hófst sem raunveruleg umræða er að skapast í samfélaginu öllu um þennan málaflokk.

Mikil áhersla hefur verið lögð á að fyrsta skrefið í áttina að breytingum sé að allir atvinnurekendur innleiði hjá sér vinnubrögð í samræmi við lög og reglur. Í lok nóvember sendu BSRB ásamt ASÍ, BHM og KÍ frá sér sameiginlega yfirlýsingu þar sem kom fram að bandalögin standa með þolendum. Þá voru áréttaðar ríkar skyldur atvinnurekenda í þessum efnum.

Til að fylgja yfirlýsingunni eftir sendi formaður BSRB bréf til trúnaðarmanna ðildarfélaga bandalagsins í gegnum félögin um hlutverk bandalagsins og aðildarfélaganna í þessari baráttu. Leggja verður ríka áherslu á þennan þátt og halda þessu samtali áfram við trúnaðarmenn vinnustaða. Reglur um forvarnir og viðbrögð hafa lítið að segja nema starfsfólk bæði þekki og skilji hvað þær fela í sér.

Fjallað hefur verið um #metoo byltinguna á þeim fundum formannaráðs BSRB sem haldnir hafa verið síðan byltingin hófst, m.a. með innleggi Einars Gylfa Jónssonar sálfræðings hjá Líf og Sál. Formannaráðið sendi þá frá sér ályktun þann 19. mars 2018 þar sem skorað er á atvinnurekendur að taka næstu skref í tengslum við #metoo byltinguna. Þar segir meðal annars að góð stjórnun og markviss samþætting jafnréttissjónarmiða með sérstakri áherslu á að uppræta valdamisræmi í hvers kyns ákvörðunartöku er lykillinn að því að aldrei þurfi nokkur að segja aftur #metoo. Formannaráð BSRB skorar því á atvinnurekendur að taka næsta skref með athugun á vinnumenningu og greiningu á völdum og valdastöðu. Ályktunina má lesa í heild í umfjöllun um formannaráð í þessari skýrslu.

Bandalagið hefur jafnframt aukið fræðslu um jafnrétti á vinnumarkaði, áreitni og annað ofbeldi á vinnustöðum, til dæmis með erindum hjá þeim aðildarfélögum sem óskað hafa eftir því og námskeiði í forystufræðslu Félagsmálaskóla Alþýðu. Þá hefur fræðslubæklingur um áreitni og ofbeldi verið þýddur á ensku og pólsku. Formaður BSRB flutti erindi á fundi Vinnueftirlitsins, Áreitni á vinnustöðum – NEI TAKK! þar sem undirrituð var viljayfirlýsing um aðgerðir gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og ofbeldi á vinnustöðum. Þá hafa fulltrúar BSRB verið í viðtölum við fjölmiðla vegna umræðunnar bæði í fréttum og dægurmálaþáttum.

> Formaður BSRB flutti erindi á fundi Vinnueftirlitsins, Áreitni á vinnustöðum – NEI TAKK! þar sem undirrituð var viljayfirlýsing um aðgerðir gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og ofbeldi á vinnustöðum.

Fjallað hefur verið um #metoo byltinguna á fundum stjórnar og formannaráðs BSRB

Heildarsamtökin fjögur ásamt Kvenréttindafélagi Íslands hafa jafnframt unnið mikið saman vegna #metoo umræðunnar bæði vegna innra starfs samtakanna sem og vegna hagsmunagæslu launafólks.

Dæmi um það samstarf er þjóðfundur þar sem #metoo konum var boðið til samtals um næstu skref byltingarinnar 10. febrúar 2018. Fundurinn hófst á innleggi Þórunnar Sveinbjarnadóttur formanns BHM, undir yfirskriftinni Loksins! og fræðsluerindi Sonju Ýrar Þorbergsdóttur, lögfræðings hjá BSRB, undir yfirskriftinni „Hver er þinn réttur?“ Þá tóku við borðumræður með þjóðfundarsniði undir stjórn Eyrúnar B. Valsdóttur, deildarstjóra fræðsludeildar ASÍ, þar sem málin voru rædd í smærri hópum til að tryggja að allir hefðu tækifæri til að koma sínum sjónarmiðum að í umræðunni.

Fundurinn mótaði tillögur að næstu skrefum og aðgerðum stéttarfélaga og heildarsamtaka launafólks vegna #metoo byltingarinnar í innra starfi þeirra sem og áherslum og samstarfi við atvinnurekendur, stjórnvöld og samfélagið allt. Niðurstöður fundarins hafa verið teknar saman í skýrslu sem má nálgast á vef BSRB. Ráðgert er að halda sambærilega fundi utan höfuðborgarsvæðisins. Þá tók Sonja þátt í pallborðsumræðum á fundi sem skipulagður var af ASÍ-UNG um áhrif #metoo byltingarinnar innan vinnumarkaðarins og aðgerðir stéttarfélaga í þeim málum.

Nýlega skipaði félags- og jafnréttismálaráðherra tvo starfshópa sem fulltrúi BSRB ásamt öðrum aðilum vinnumarkaðarins, Vinnueftirlits, Jafnréttisstofu og Félagi kvenna í atvinnulífinu eiga sæti í. Verkefni annars hópsins er að meta umfang kynferðislegrar áreitni, kynbundinnar áreitni eða ofbeldis auk eineltis á íslenskum vinnumarkaði og aðgerðir atvinnurekenda í tengslum við slík mál á vinnustöðum og gert er ráð fyrir að hópurinn standi fyrir þríþættri rannsókn í þessum tilgangi. Hins vegar er um að ræða aðgerðarhóp sem ætlað er að vinna gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og ofbeldi á vinnustöðum. ■

Skýrsla um dagvistunarmál

Nefnd BSRB um fjölskylduvænna samfélag aflaði upplýsinga um stöðu dagvistunarmála að loknu fæðingarorlofi hjá sveitarfélögunum í landinu og gaf út skýrslu með helstu niðurstöðum í lok maí 2017. Markmiðið var að varpa ljósi á hvaða stuðning hið opinbera veitir, enda ítrekað verið bent á þau vandamál sem leiða af því bili sem er á milli fæðingarorlofs foreldra og þess aldurs þegar börnum er tryggt leikskólapláss.

Í skýrslunni kemur fram að mikill munur er á þeim dagvistunarúrræðum sem foreldrar njóta milli sveitarfélaga og ekki ríkir jafnræði í þjónustu við foreldra barna að loknu fæðingarorlofi. Börn á Íslandi eru að jafnaði um 20 mánaða gömul þegar þau komast inn á leikskóla en samanlagt fæðingarorlof beggja foreldra er níu mánuðir.

Almennt nýta foreldrar sér dagforeldrakerfið til að brúa bilið milli fæðingarorlofs og leikskóla, þar sem það er í boði. Það byggir á framboði einkaaðila og sveitarfélögunum ber hvorki skylda til að tryggja framboð dagforeldra né til að niðurgreiða þjónustu þeirra. Athugunin sýnir að dagforeldrar eru aðeins starfandi í 21 af 74 sveitarfélögum í landinu, en í þeim búa um 88% íbúa landsins.

Sveitarfélögunum í landinu er í sjálfsvald sett við hvaða aldur börn eiga rétt á dagvistunarúrræðum. Ísland sker sig frá öðrum Norðurlöndum þar sem lög segja til um við hvaða aldur börnum skuli boðið upp á dagvistun. Sá réttur helst í hendur við rétt foreldra til fæðingarorlofs þannig að þegar orlofinu sleppir eiga börn lögbundinn rétt á dagvistun.

Í skýrslunni kemur jafnframt fram að um helmingur landsmanna býr í sveitarfélögum þar sem inntökualdur barna á leikskóla er 24 mánaða. Tæpur fimmtungur, 18,4%, býr í sveitarfélögum sem tryggja leikskólavist fyrir börn 12 mánaða eða yngri. Álykta má út frá svörum sveitarfélagana að flest stefni þau á að bjóða upp á pláss á leikskóla frá 12 mánaða aldri. Ljóst er að þau eru komin misjafnlega langt í áttina að því markmiði enda um átta af hverjum tíu landsmönnum búsettir í sveitarfélögum þar sem inntökualdurinn er hærri.

Ekki ríkir jafnræði í þjónustu við börn og foreldra þegar kemur að dagvistunarmálum.

Samkvæmt tölum frá Hagstofunni má áætla að börn komist að meðaltali í einhverja dagvistun, til dæmis leikskóla eða til dagforeldra, á bilinu 12 til 15 mánaða. Fæðingarorlof beggja foreldra er samanlagt níu mánuðir. Það bil sem flestir foreldrar þurfa að brúa með einhverjum hætti er því að jafnaði þrír til sex mánuðir.

Tölur Hagstofunnar sýna jafnframt að langflest börn yngri en 12 mánaða eru hvorki hjá dagforeldrum né á leikskólum. Það sama á við tæplega fjórðung eins árs barna. Það bendir til þess að þau séu heima hjá foreldrum sínum eða ættingjum. Rannsóknir sýna að mæður axla almennt mestan þunga af því að brúa þetta bil.

Niðurstöður skýrslunnar eru að núverandi fyrirkomulag tryggi að litlu eða engu leyti að báðir foreldrar fái jafna möguleika til þátttöku á vinnumarkaði að loknu fæðingarorlofi. Ekki verði séð að jafnræði ríki um þjónustu við börn að loknu fæðingarorlofi. ■

Kosningavefur BSRB

BSRB opnaði í byrjun október 2017 kosningavef þar sem farið var yfir þau mál sem bandalagið taldi að leggja yrði höfuðáherslu á í þingkosningum sem fóru fram í lok október. Bandalagið skoraði á þá flokka sem þá börðust um hylli landsmanna að gera kjósendum grein fyrir afstöðu sinni til þeirra grundvallarstefnumála sem fjallað var um á vefnum.

Á vefnum var farið yfir fimm mikilvæga málaflokka; félagslegan stöðugleika, fjölskylduvænt samfélag, heilbrigðismálin, vinnumarkaðinn og húsnæðismál. Þar var skoðun bandalagsins á málaflokkunum jafnframt tíunduð í stuttu máli. ■

Samtalið við stjórnvöld

Ný ríkisstjórn sem tók við völdum eftir kosningar haustið 2017 hefur lagt mikið upp úr samtali við aðila vinnumarkaðarins. Fundað var stíft frá byrjun desember út febrúar um ýmis málefni sem skipta BSRB og samfélagið máli. Þá hefur formaður bandalagsins ásamt 1. varaformanni eða framkvæmdastjóra fundað með einstökum ráðherrum um áherslur BSRB í þeim málaflokkum sem undir þá heyra. Fyrsta stóra málið sem var tekið fyrir á fundum ríkisstjórnarinnar með

aðilum vinnumarkaðarins var Kjararáð. Ákveðið var að setja á laggirnar vinnuhóp sem kortleggja átti stöðu þeirra hópa sem heyra undir ráðið og koma með tillögur að breytingum. Helga Jónsdóttir, framkvæmdastjóri BSRB, var fulltrúi opinberu félaganna í hópnum.

BSRB og önnur heildarsamtök launafólks lögðu mikla áherslu á að fjallað yrði um mikilvægi félagslegs stöðugleika á fundum með ríkisstjórninni. Í kjölfar umræðu boðaði forsætisráðherra breytingu á Þjóðhagsráði þannig að ráðið fjalli bæði um efnahagslegan og félagslegan stöðugleika, eins og samtök launafólks höfðu krafist. Í kjölfarið samþykkti stjórn BSRB að taka þátt í starfsemi ráðsins. Miðstjórn ASÍ hafnaði því hins vegar að fulltrúar sambandsins tækju sæti í ráðinu. Á fundum með ráðherrum var einnig fjallað um launatölfræði og skipaðir tveir starfshópar til að undirbúa upptöku launaupplýsinga og undirbúa úrbætur á úrvinnslu og nýtingu tölfræðiupplýsinga. Helga Jónsdóttir, framkvæmdastjóri BSRB, er fulltrúi bandalagsins í hópunum. Þá var fjallað um vinnumarkaðssjóði, menntamál og efnahagsmál, svo eitthvað sé nefnt.

Fulltrúar BSRB, ASÍ, SA, ríkisins og Sambands íslenskra sveitarfélaga undirrituðu samkomulag um launaþróunartryggingu í desember 2017 og aftur mars 2018.

Launaþróunartryggingin

Ekkert framhald hefur orðið á vinnu við að þróa nýtt kjarasamningslíkan að norrænni fyrirmynd frá aðalfundi BSRB 2017. Ákveðið var að halda ekki áfram með samtal aðila vinnumarkaðarins á því formi sem það var á árunum 2013 til 2016, en ástæðurnar fyrir því voru raktar í síðustu skýrslu.

Eitt af því sem það samtal leiddi þó af sér var rammasamkomulag aðila vinnumarkaðarins sem BSRB, ASÍ, ríki og sveitarfélögin undirrituðu árið 2015. Þar er meðal annars kveðið á um sérstaka launaþróunartryggingu sem gengur út á að opinberum starfsmönnum verði bætt launaskrið sem verður á almennum markaði umfram þann opinbera á árabilinu 2015 til 2019.

Talsverð vinna var lögð í aðferðafræði við útreikninga og mælingar á launaskriði á almenna og opinbera markaðinum en þegar sátt hafði verið náð um aðferðafræðina tók við vinna við að mæla launaskriðið. Gerðar verða þrjár mælingar á tímabilinu.

Niðurstaða fyrstu mælingarinnar var sú að félagar BSRB sem starfa hjá ríkinu höfðu dregist aftur úr almenna markaðinum á árabilinu 2013 til 2016. Því voru laun þeirra hækkuð um 1,3 prósent umfram hækkanir í kjarasamningum í febrúar 2018, afturvirkt frá 1. janúar 2017. Laun starfsmanna hjá sveitarfélögum tóku ekki breytingu vegna fyrstu mælingarinnar.

Önnur mæling var gerð í mars 2018 og tók til ársins 2017. Hún leiddi í ljós að laun starfsmanna sveitarfélaga höfðu setið eftir og voru þau því hækkuð um 1,4 prósent, afturvirkt frá 1. janúar 2018. Laun starfsmanna hjá ríkinu hækkuðu ekki vegna þessarar mælingar.

> Eitt af stærstu baráttumálum BSRB er að gera íslenskt samfélag fjölskylduvænna. Hluti af því viðamikla verkefni er að stytta vinnuvikuna úr 40 stundum í 36, án þess að laun skerðist á móti.

Þriðja og síðasta mælingin verður gerð í mars 2019 vegna ársins 2018. Ekki er ljóst hvort launaþróunartryggingin verði notuð eftir það, en samningar flestra aðildarfélaga BSRB renna út í lok mars 2019. Aðildarfélög bandalagsins geta í þeim samningum byggt á þeirri vinnu sem unnin hefur verið við mat á launaskriði og samið um launaþróunartryggingu við sína viðsemjendur.

Stytting vinnuvikunnar

Eitt af stærstu baráttumálum BSRB er að gera íslenskt samfélag fjölskylduvænna. Hluti af því viðamikla verkefni er að stytta vinnuvikuna úr 40 stundum í 36, án þess að laun skerðist á móti. Íslendingar vinna mun lengri vinnudag en þær þjóðir sem við viljum bera okkur saman við og geta því ekki notið samveru með fjölskyldu og

vinum eins mikið og til dæmis aðrar Norðurlandaþjóðir.

Lengd vinnuvikunnar hefur ekki verið skoðuð af neinni alvöru í tæplega hálfa öld, frá því 40 stunda vinnuvika var lögfest árið 1971. Samfélagið hefur gengið í gegnum gríðarlegar breytingar á þeim tíma sem ekki hefur verið brugðist við með því að skoða vinnutíma.

Rannsóknir sýna að styttri vinnuvika leiðir til aukinnar ánægju í starfi og aukinna afkasta. Þá hefur styttri vinnutími bein áhrif á jafnrétti kynjanna á vinnumarkaði. Atvinnuþátttaka íslenskra kvenna er meiri en í nokkru öðru landi en þriðjungur þeirra er í hlutastörfum. Þá vinna karlar lengri vinnuviku en konur. Rannsóknir benda til að ábyrgð kvenna á fjölskyldu og börnum sé ein megin ástæðan fyrir þessu. Styttri vinnutími kvenna hefur áhrif á tekjur kvenna, möguleika þeirra á framgang í starfi og fylgir þeim fram á elliárin með lægri greiðslum úr lífeyrissjóðum.

Tilraunaverkefni Reykjavíkurborgar

Undirbúningur fyrir fyrsta tilraunaverkefnið sem sett var á fót hér á landi fór af stað árið 2015 hjá Reykjavíkurborg. Fyrsta árið náði tilraunaverkefnið til tveggja starfsstöðva borgarinnar og var útfærslan örlítið mismunandi milli þessara tveggja staða. Þannig lokaði Þjónustumiðstöð Árbæjar og Grafarholts klukkustund fyrr á daginn á meðan Barnavernd Reykjavíkur lokaði á hádegi á föstudögum.

Niðurstöður eftir fyrsta árið benda til þess að árangurinn af verkefninu sé afar jákvæður. Mælingar sýna marktækt betri líðan, aukna starfsánægju og minni veikindi. Á móti má ekki merkja að breyting sé á afköstum starfsmanna þó yfirvinna hjá Barnavernd hafi aukist vegna bakvakta á föstudögum.

Í ljósi þess hve vel tókst til lagði stýrihópurinn til að verkefninu yrði haldið áfram á vinnustöðunum tveimur þar sem mikilvægt sé að mæla áhrifin til lengri tíma en eins árs. Jafnframt lagði stýrihópurinn til að fleiri vinnustöðum yrði bætt við í tilraunaverkefnið. Þá lagði hópurinn til að farið verði í samstarf við háskólasamfélagið um frekari rannsóknir á áhrifum á heimilishald og fjölskylduaðstæður.

> Mikill fjöldi vinnustaða borgarinnar sótti um að taka þátt. Sett voru skilyrði um að styttingin yrði útfærð á hverjum vinnustað. Í kjölfarið var samþykkt að stytta vinnuvikuna hjá um 2.200 starfsmönnum, um fjórðungi af þeim 8.500 sem vinna hjá borginni.

Borgarstjórn Reykjavíkur samþykkti í kjölfarið að framlengja tilraunaverkefnið um eitt ár ásamt því að bæta við fleiri vinnustöðum. Á öðru árinu náði því tilraunaverkefni BSRB og Reykjavíkurborgar til sex vinnustaða með alls ellefu starfsstöðvar og um 300 starfsmanna.

Í nóvember 2017 samþykkti borgarráð að framlengja verkefnið og víkka það út með því að gefa öllum starfsstöðvum borgarinnar tækifæri til að sækja um að taka þátt í tilraunaverkefninu. Þessi næsti fasi verkefnisins hófst í febrúar 2018 og á að standa út ágúst 2019. Mikill fjöldi vinnustaða borgarinnar sótti um að taka þátt. Sett voru skilyrði um að styttingin yrði útfærð á hverjum vinnustað. Í kjölfarið var samþykkt að stytta vinnuvikuna hjá um 2.200 starfsmönnum, um fjórðungi af þeim 8.500 sem vinna hjá borginni.

> Afköstin héldust því óbreytt þó vinnutíminn styttist. Verulega dró úr skammtímaveikindum á öllum vinnustöðunum í upphafi en á tveimur þeirra jukust þær aftur síðar á tímabilinu.

Á málþingi sem haldið var 7. febrúar 2018 kynnti formaður stýrihóps um styttingu vinnuvikunnar helstu niðurstöður úr fyrsta fasa tilraunaverkefnisins. Þar kom fram að starfsánægja hafi aukist og skammtímaveikindi dregist saman, þó auðvitað hafi verið sveiflur þar, eins og við mátti búast. Þá kom fram að framleiðni hafi haldist óbreytt þrátt fyrir styttri vinnutíma.

Lokaskýrsla fyrsta fasa tilraunaverkefnisins kom svo út í apríl 2018. Þar kemur fram að árangurinn af tilraunaverkefninu sé almennt jákvæður. Niðurstöður viðhorfskönnunar meðal starfsmanna bendi til jákvæðra áhrifa þó þau birtist með ólíkum hætti eftir starfsstöðvum. Mælingar sýna að dregið hefur úr andlegum og líkamlegum einkennum álags auk þess sem starfsánægja jókst á öllum starfsstöðum utan við einn. Áhrif styttingarinnar voru jákvæðari en væntingar stóðu til í upphafi verkefnisins.

Niðurstöður úttektar á tilraunaverkefninu sýna einnig að ekki dró úr hreyfingum í málaskrám hjá vinnustöðum. Afköstin héldust því óbreytt þó vinnutíminn styttist. Verulega dró úr skammtímaveikindum á öllum vinnustöðunum í upphafi en á tveimur þeirra jukust þær aftur síðar á tímabilinu.

Tilraunaverkefni ríkisins

Bjarni Benediktsson, fjármála- og efnahagsráðherra, afhenti Elínu Björgu Jónsdóttur, formanni BSRB, viljayfirlýsingu ríkisstjórnarinnar um tilraunaverkefni um styttingu vinnutíma á síðasta þingi bandalagsins, haustið 2015. Félags- og húsnæðismálaráðherra skipaði starfshóp um tilraunaverkefni um styttingu vinnutíma til að halda utan um tilraunaverkefnið í lok apríl 2016.

Markmið verkefnisins er að kanna áhrif þess að stytta vinnuvikuna úr 40 stundum í 36 með gagnkvæmum ávinningi fyrir starfsmenn og þeirra stofnana sem verða fyrir valinu til að taka þátt í verkefninu. Sérstaklega á að skoða hvernig útfæra má styttinguna hjá ólíkum tegundum stofnana, þar með talið á stofnunum þar sem unnin er vaktavinna. Fjórir vinnustaðir voru valdir til að taka þátt í tilraunaverkefninu í mars 2017. Mikill áhugi var á að taka þátt í verkefninu

en niðurstaðan varð sú að þeir vinnustaðir sem hófu tilraunina þann 1. apríl 2017 voru Lögreglustjórinn á Vestfjörðum, Ríkisskattstjóri, Útlendingastofnun og Þjóðskrá.

Tilraunaverkefnið átti upphaflega að standa í eitt ár, frá 1. apríl 2017, en ákveðið var í mars 2018 að framlengja það um eitt ár. Vinnustundum starfsmanna var fækkað úr 40 á viku niður í 36 stundir án þess að til launaskerðingar kæmi. Rannsakað er hver áhrif styttingar vinnutímans eru á gæði og hagkvæmni þjónustu sem vinnustaðirnir veita, auk áhrifa á vellíðan starfsmanna og starfsanda. Sambærilegar mælingar voru gerðar á vinnustöðum þar sem vinnuvikan var höfð óbreytt til að fá samanburð. Fjallað var um fyrstu niðurstöður úr tilraunaverkefninu í grein félags- og jafnréttismálaráðherra í Fréttablaðinu í febrúar 2018. Þar kom fram að niðurstöður tveggja kannanna og rýnihópa bendi til þess að tilraunaverkefnið sé að skila mælanlegum árangri. Starfsánægja hefur aukist, líðan á vinnustað batnað, lífsgæði aukist og auðveldara er fyrir starfsfólkið að samræma vinnu og einkalíf.

Vinnustaðir stytta vinnutíma einhliða

Frá síðasta aðalfundi BSRB hefur bandalagið fundið fyrir auknum stuðningi við þetta stefnumál. Tilraunaverkefnið með Reykjavíkurborg hefur nú verið útvíkkað og nær til mun fleiri vinnustaða og starfsmanna. Sveitarfélög hafa sett sig í samband við bandalagið og óskað eftir upplýsingum og ráðleggingum. Önnur hafa óskað eftir samstarfi við Reykjavíkurborg um útfærslu, til dæmis Akraneskaupstaður sem hefur ákveðið að undirbúa styttingu vinnutíma starfsmanna bæjarins. Þá hafa einstakir vinnustaðir ákveðið einhliða að stytta vinnutíma starfsmanna, til dæmis þrír leikskólar sem Félagsstofnun stúdenta rekur. Þá hefur árangur auglýsingastofunnar Hugsmiðjunnar vakið athygli, en þeir tóku upp 30 stunda vinnuviku fyrir tveimur árum með afar góðum árangri.

Kynningarmál

Unnið hefur verið markvisst að kynningarmálum BSRB undanfarið. Unnið var eftir kynningaráætlun fyrir árið 2017 og nýrri áætlun sem tók gildi í upphafi árs 2018. Í kynningaráætlunum eru sett mælanleg markmið um sýnileika bandalagsins í fjölmiðlum, virkni á vef bandalagsins, þátttöku í ráðstefnum og fundum og fleira.

Uppgjör á kynningaráætlun ársins 2017 sýnir að öll markmið um tíðni verkefna á árinu hafa staðist. Tíðni frétta á vef, aðsendra greina í fjölmiðlum, rafræns fréttabréfs og þátttaka í fundum og ráðstefnum hefur verið á eða rétt yfir áætlun. Skoðanapistlar hafa verið talsvert fleiri en að var stefnt og fréttaefni sem BSRB hefur haft frumkvæði að því að koma í fjölmiðla eru fjórðungi fleiri en markmið gerðu ráð fyrir. Þá voru viðtöl við forsvarsmenn bandalagsins ríflega tvöfalt fleiri en að var stefnt. Nánari útlistun á árangri ársins 2017 má sjá í meðfylgjandi töflu.

Fréttir sem bandalagið hefur komið í fjölmiðla hefur fækkað á milli áranna 2016 og 2017. Þar munar mikið um mikla umfjöllun á árinu 2016 um tvö stór mál, lífeyrismálin og kjararáð, sem ekki voru í sama mæli í kastljósi fjölmiðla á árinu 2017. Þrátt fyrir að frétt-um og fréttaefnum hafi fækkað milli ára eru þau þó langt yfir áætlun og því í vel ásættanlegu horfi.

Gerð var tilraun með kostun á Facebook-síðu bandalagsins á síðari hluta árs 2017 sem gaf góða raun og hefur verið ákveðið að halda áfram með það verkefni til að auka sýnileika bandalagsins á afar hagkvæman hátt. Á móti hefur á undanförnum árum verið dregið úr beinum auglýsingum bandalagsins þar sem þær hafa mikinn kostnað í för með sér og skila oft minni árangri en umfjöllun í fjölmiðlum. Kynningaráætlun bandalagsins var uppfærð og lagfærð í byrjun árs 2018 en í grunninn var ákveðið að halda svipuðum áherslum og því sem næst óbreyttri tíðni á nýju ári. Áhersla verður lögð á að fjölga fylgjendum á Facebook-síðu bandalagsins þar sem fréttum og öðrum upplýsingum er deilt til þeirra sem vilja fylgjast með. Bandalagið hefur verið áberandi í umfjöllun fjölmiðla og komið sínum sjónarmiðum vel á framfæri í þeim málaflokkum sem ákveðið hefur verið að beita sér í. Það sem af er ári 2018 er tíðni verkefna á áætlun eða yfir henni.

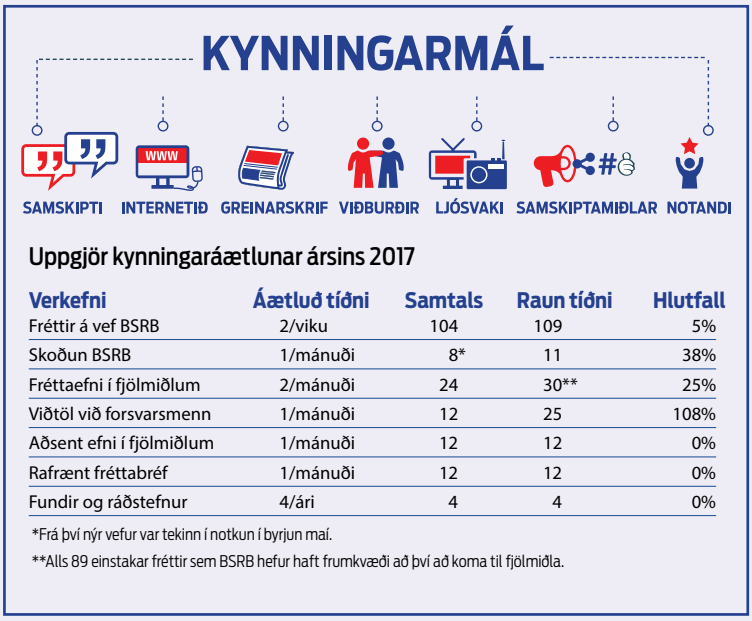

Uppgjör kynningaráætlunar ársins 2017

Verkefni	Áætluð tíðni	Samtals	Raun tíðni	Hlutfall
Fréttir á vef BSRB	2/viku	104	109	5%
Skoðun BSRB	1/mánuði	8*	11	38%
Fréttaefni í fjölmiðlum	2/mánuði	24	30**	25%
Viðtöl við forsvarsmenn	1/mánuði	12	25	108%
Aðsent efni í fjölmiðlum	1/mánuði	12	12	0%
Rafrænt fréttabréf	1/mánuði	12	12	0%
Fundir og ráðstefnur	4/ári	4	4	0%

*Frá því nýr vefur var tekinn í notkun í byrjun maí.

**Alls 89 einstakar fréttir sem BSRB hefur haft frumkvæði að því að koma til fjölmiðla.

Aðgerðarhópur um launajafnrétti

Aðgerðarhópur um launajafnrétti hefur á undanförnu ári meðal annars unnið að undirbúningi rannsóknar um hlutastörf á íslenskum vinnumarkaði í samstarfi við Hagstofu Íslands og Guðbjörgu Lindu Rafnsdóttur prófessor í félagsfræði en gert er ráð fyrir að niðurstöður hennar birtist á þessu ári. Meginmarkmið rannsóknarinnar er að kanna nánar ástæður þess að fleiri konur en karlar vinna hlutastörf og hvort konum bjóðist síður en körlum að gegna fullu starfi á íslenskum vinnumarkaði og verða niðurstöðurnar nýttar við mótun tillagna um hvernig draga megi úr kynjamun hvað hlutastörf varðar.

Þá hefur aðgerðarhópurinn unnið líkt og á fyrra ári að verkefninu Stelpur og tækni í samstarfi við Mennta- og menningarmálaráðuneyti og Háskólann í Reykjavík. Markmið verkefnisins er að fjölga konum í verk- og raunvísindum en í ár er sérstök áhersla lögð á stúlkur á landsbyggðinni. Þá var endurtekin rannsókn á launamun karla og kvenna nú fyrir árin 2014 til 2017 og voru helstu niðurstöður birtar í Hagtíðindum 8. mars 2018 og á Jafnréttisþingi sama dag sem hópurinn tók þátt í undirbúningi á. Megináhersla í starfi aðgerðarhópsins hefur þó verið á undirbúning lögfestingu

> Markmið verkefnisins er að fjölga konum í verk- og raunvísindum en í ár er sérstök áhersla lögð á stúlkur á landsbyggðinni. Þá var endurtekin rannsókn á launamun karla og kvenna nú fyrir árin 2014 til 2017 ...

jafnlaunavottunar og þeirra reglugerða sem tengjast vottuninni. Nýlega hófst samtal um eftirlit samtaka aðila vinnumarkaðarins með jafnlaunavottuninni. Tilraunaverkefni um innleiðingu jafnlaunastaðals sem hófst 2013 er jafnframt formlega lokið nú

Breiðfylking úr verkalýðshreyfingunni tók, ásamt Degi B. Eggertssyni borgarstjóra, fyrstu skóflustungurnar að fyrsta

en um 15 stofnanir fyrirtæki og stofnanir sem tóku þátt fengu vottun.

Íbúðafélagið Bjarg

Eftir mikla vinnu við skipulag og hönnun á húsnæði var fyrsta skóflustungan að fyrsta íbúðakjarna Bjargs íbúðafélags tekin föstudaginn 23. febrúar 2018. Það var sannkölluð breiðfylking úr verkalýðshreyfingunni sem tók fyrstu skóflustungurnar að íbúðakjarna við Móaveg í Spönginni í Grafarvogi. Vinna við grunn bygginganna tók við í beinu framhaldi og er reiknað með að fyrstu íbúðirnar verði afhentar í júní 2019.

Þetta er fyrsta byggingarverkefni Bjargs en félagið áformar umfangsmikla uppbyggingu á leiguíbúðum fyrir tekjulægstu félagsmenn BSRB og ASÍ á næstu árum. Reiknað er með að um 450 íbúðir verði komnar í byggingu hjá félaginu í lok árs 2018 og rúmlega 1.000 til viðbótar á næstu þremur til fjórum árum. Íbúðir í fyrsta áfanga verða meðal annars í Reykjavík, á Akranesi og Akureyri. Þá á félagið í viðræðum við sveitafélög víðar á landinu. Næstu byggingarframkvæmdir, á eftir Móavegi, hófust svo strax í apríl við Urðarbrunn í Úlfarsárdal en þar verða byggðar 83 íbúðir.

Í kjölfarið var opnmað fyrir skráningu á biðlista eftir íbúðum hjá Bjargi. Til að byrja með verður þeim sem sækja um safnað í pott. Að nokkrum mánuðum liðnum verður dregið um röð á biðlistanum og munu þær umsóknir sem berast eftir þann tíma fara í þeirri röð sem þær berast inn á listann.

Bjarg íbúðafélag var stofnað af BSRB og ASÍ og er ætlað að skapa tekjulægri hópum öruggt og gott húsnæði. Bjarg er húsnæðissjálfseignastofnun sem rekin er án hagnaðarmarkmiða og er ætlað að tryggja tekjulágum fjölskyldum á vinnumarkaði aðgengi að hagkvæmu, öruggu og vönduðu íbúðarhúsnæði í langtímaleigu. Um er að ræða leiguheimili að danskri fyrirmynd sem standa munu til boða þeim félagsmönnum aðildarfélaga ASÍ og BSRB sem eru undir ákveðnum tekju- og eignamörkum, skilgreindum í lögum um almennar íbúðir.

Samráðshópur um endurskoðun búvörusamninga

Fulltrúi BSRB tók sæti í samráðshópi um endurskoðun búvörusamninga á árinu 2017. Hópurinn hóf vinnu við að kynna sér landbúnaðarkerfið í heild og fundaði nokkuð þétt til að byrja með. Eftir stjórnarskipti tók nýr landbúnaðarráðherra

íbúðakjarna Bjargs íbúðafélags í Spönginni í Grafarvogi í febrúar.

ákvörðun um að endurskipa í hópinn og fækka fulltrúum. Hann bauð BSRB og ASÍ að skipa sameiginlega einn fulltrúa. Því var hafnað og skipuðu því hvorki ASÍ né BSRB fulltrúa í hópinn. Mennta- og fræðslumál. Menntamál hafa verið í deiglunni hjá BSRB undanfarin misseri bæði innan einstakra aðildarfélaga en jafnframt á sameiginlegum vettvangi innan mennta- og fræðslunefndar bandalagsins. Þá hefur BSRB jafnframt tekið þátt í sameiginlegri vinnu bæði að frumkvæði stjórnvalda en jafnframt með öðrum aðilum vinnumarkaðarins.

Mennta- og fræðslumál

Menntamál hafa verið í deiglunni hjá BSRB undanfarin misseri bæði innan einstakra aðildarfélaga en jafnframt á sameiginlegum vettvangi innan mennta- og fræðslunefndar bandalagsins. Þá hefur BSRB jafnframt tekið þátt í sameiginlegri vinnu bæði að frumkvæði stjórnvalda en jafnframt með öðrum aðilum vinnumarkaðarins.

Í kjölfar útgáfu skýrslu um uppbyggingu fagháskólanáms og sameiginlegrar viljayfirlýsingar mennta- og menningarmálaráðherra og BSRB, ASÍ og SA voru næstu skref að setja af stað þróunarverkefni sem ætlað var að verða fyrirmynd almenns fagháskólanáms varðandi form náms og innihald. Þá varð það ljóst að mennta- og menningarmálaráðherra ætlaði ekki að standa við þá viljayfirlýsingu að stofna þróunarsjóð til að fjármagna þróunarverkefni sem undirrituð var á haustmánuðum 2016. Að endingu tilkynnti ráðuneytið að það hefði ákveðið að úthluta þeim fjármunum sem áttu að renna í þróunarsjóðinn til háskólanna sem gafst þannig tækifæri til að setja af stað þróunarverkefni í samstarfi við aðila vinnumarkaðarins.

Skemmst er frá því að segja að þrjú þróunarverkefni hafa nú farið af stað af hálfu BSRB. Þar er í fyrsta lagi um að ræða þróunarverkefni um fagháskólanám í öldrunarhjúkrun hjá Sjúkraliðafélagi Íslands. Annað verkefnið er þróunarverkefni um nám í heilbrigðisgagnafræði hjá fagdeild læknaritara innan SFR. Það þriðja er svokallaður stjórnsýsluskóli sem SFR ætlar að reka en ekki var sótt um fjármuni þá sem ætlaðir voru í þróunarsjóð fyrir það verkefni.

Vonir eru til að reynsla af verkefnunum verði mikilvægt innlegg til frekari þróunar og uppbyggingar fagháskólanáms. Samstarfsráð um fagháskólanám sem skipað var af hálfu mennta- og menningarmálaráðherra hefur þó nær ekkert fundað á tímabilinu.

Í ársbyrjun 2018 skipaði mennta- og menningarmálaráðherra samráðshóp um ýmis fagleg málefni sem tengjast námi þeirra fullorðnu einstaklinga sem tilheyra markhópi laga um framhaldsfræðslu. BSRB skipaði fulltrúa í hópinn og hafa þeir tekið þátt í vinnufundum þar sem ákveðið var að skipta verkefninu í þrjá meginþætti; málefni innflytjenda-íslenskukennsla, málefni framhaldsfræðslu og málefni fatlaðra. Samhliða þessari vinnu áttu fulltrúar BSRB í samráði við þá fræðsluaðila innan bandalagsins sem helst vinna með lögin til að fá fram sjónarmið um helstu álitamál um efni og markmið laganna.

“

Vonir eru til að reynsla af verkefnunum verði mikilvægt innlegg til frekari þróunar og uppbyggingar fagháskólanáms. Samstarfsráð um fagháskólanám sem skipað var af hálfu mennta- og menningarmálaráðherra hefur þó nær ekkert fundað á tímabilinu.

Mennta- og fræðslunefnd BSRB fjallaði um ýmis mál á starfsárinu. Nokkuð ítarleg umfjöllun var um raunfærnimat og fékk nefndin á sinn fund fulltrúa frá Starfsmennt og Fræðslumiðstöð atvinnulífsins til að ræða þann málaflokk sérstaklega. Þá fjallaði nefndin jafnframt um verkefni Félagsmálaskóla alþýðu en ný námskrá tók gildi í ársbyrjun. Nefndin gerði jafnframt tillögur um að Félagsmálaskólinn

biði upp á sérstök námskeið um hvíldartímareglur og vaktavinnufólk og opinberan starfsmannarétt. Í lok marsmánaðar var haldinn menntadagur BSRB þar sem rætt var um raunfærnimat og fagháskólanám með góðum gestum. Þátttakendur komu frá aðildarfélögum bandalagsins og var kallað eftir sjónarmiðum og áherslum frá þátttakendum um hver ættu að vera megináherslumál annars vegar BSRB og hins vegar aðildarfélaga í menntamálum næstu misserin.

Raunfærnimat hjá Keili

Samkomulag náðist milli fræðslusetursins Starfsmenntar og Keilis um að bjóða félagsmönnum aðildarfélaga BSRB upp á raunfærnimat í nokkrum greinum sem kenndar eru í Háskólabrú Keilis í vor. Þeir sem standast raunfærnimatið geta stytt sér leiðina til lokaprófs. Þetta hentar þeim sem hófu nám í menntaskóla en útskrifuðust ekki.

Markmiðið með raunfærnimati er að fólk fái viðurkennt þá færni sem það býr yfir þrátt fyrir að hafa ekki sótt formlegt nám, enda fer nám ekki eingöngu fram innan veggja skóla heldur við ýmsar aðstæður í lífinu. Að loknu námi við háskólabrú Keilis uppfylla nemendur inntökuskilyrði í allar deildir Háskóla Íslands. Þá hafa útskrifaðir nemendur fengið inngöngu í nám í öðrum háskólum hér á landi og erlendis.

Samskipti við önnur samtök launafólks

Hluti af verkefnum BSRB er samstarf við önnur samtök launafólks, fyrst og fremst hér á landi en einnig erlendis. Bandalagið vinnur náið með Bandalagi háskólamanna (BHM) og Kennarasambandi Íslands (KÍ) í ýmsum málum, sér í lagi þegar kemur að lífeyrismálum opinberra starfsmanna. Haldnir eru reglulegir samráðsfundir til að unnið sé með markvissum hætti að hagsmunum félagsmanna.

BSRB vinnur einnig reglulega með Alþýðusambandi Íslands (ASÍ) vegna sameiginlegra hagsmunamála. Frá aðalfundi BSRB í maí 2017 hefur samstarfið meðal annars snúist um viðbrögð við #metoo átakinu, útgáfu bæklings um kynbundna og kynferðislega áreitni og öðru ofbeldi á vinnustöðum á íslensku, ensku og pólsku. Þá hefur samstarf á vettvangi Bjargs íbúðafélags, sem stofnað var árið 2016, haldið áfram af fullum krafti.

Erlent samstarf

BSRB er aðili að Alþjóðasambandi verkalýðsfélaga, ITUC, Evrópusambandi verkalýðsfélaga, ETUC, og Norræna verkalýðssambandinu, NFS. Þing sambandanna sem haldin eru á fjögurra ára fresti eru sótt, auk þess sem fylgst er með málum sambandanna annars vegar beint og hins vegar í gegnum NFS.

Eins og áður hefur megin þungi í samskiptum BSRB við erlend samtök launafólks verið í gegnum Norræna verkalýðssambandið, NFS. Fulltrúi bandalagsins situr jafnan tvo stjórnarfundi NFS á hverju ári. Þá hefur Helga Jónsdóttir, framkvæmdastjóri BSRB, tekið þátt í samstarfi framkvæmdastjóra innan NFS (Strategigruppen). Markmiðið með því samstarfi er aukið samráð milli skrifstofu NFS og félaganna á milli funda og fara fundir hópsins yfirleitt fram í gegnum fjarfundarbúnað.

BSRB hefur einnig tekið þátt í samstarfi félaga opinberra starfsmanna innan NFS, (Nordiske tjenestamenn), og sótt fundi í því samstarfi einu sinni á ári.

BSRB hefur einnig verið aðili að Alþjóðlegum heildarsamtökum opinberra starfsmanna, PSI, Evrópskum heildarsamtökum opinberra starfsmanna, EPSU, og Norrænum heildarsamtökum opinberra starfsmanna, NOFS.

Á síðasta ári hefur farið fram umræða bæði í stjórn BSRB og á fundum formannaráðs um tilhögun erlends samstarfs BSRB. Hugmyndir eru uppi um að aðildarfélög bandalagsins taki alfarið yfir þátttöku og samhliða því kostnað við starfsemi PSI, EPSU og NOFS, ásamt undirnefndum EPSU. SFR hefur þegar tekið að sér að sinna fundum NOFS og skipað fulltrúa í undirnefnd EPSU um ríkisstarfsmenn. Þá hefur Sjúkraliðafélag Íslands skipað fulltrúa í undirnefnd EPSU um heilbrigðismál. Reiknað er með að tekin verði ákvörðun um framtíðartilhögun samstarfsins haustið 2018.

Umsagnir um þingmál

BSRB fær fjölda þingmála til umsagnar á hverju þingi og veitir umsögn um talsverðan fjölda frumvarpa og þingsályktunartillagna á hverju ári. Í þeim tilvikum sem BSRB vinnur umsögn er almennt um að ræða mál sem hafa með einhverjum hætti áhrif á hagsmuni félagsmanna bandalagsins.

Þá mæta fulltrúar BSRB fyrir þingnefndir þegar þess er óskað til að fylgja eftir umsögnum og gera nánari grein fyrir afstöðu bandalagsins í stærri málum. Þá kemur BSRB sínum sjónarmiðum sem varða hagsmuni félagsmanna og launafólks innan almannaþjónustunnar á framfæri með öðrum tiltækum leiðum, bæði formlegum og óformlegum. Þannig hafa ráðuneyti gjarnan samráð við smíði frumvarpa við þá aðila sem lögin munu hafa áhrif á. Þá er gætt að því að hagsmunir félagsmanna séu hafðir í huga meðan mál eru í vinnslu og á meðan þau eru í meðförum þingsins.

Allar umsagnir sem BSRB sendir Alþingi eru jafnóðum settar inn á vef bandalagsins þar sem þær eru öllum aðgengilegar. BSRB hefur frá síðasta aðalfundi bandalagsins veitt umsagnir um fjórtán þingmál. Þau eru:

- Umsögn BSRB um frumvarp til laga um breytingu á lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 (jafnréttisstefna lífeyrissjóða), 23. mál
- Umsögn BSRB um tillögu til þingsályktunar um þjóðarsátt um bætt kjör kvennastétta, þskj. 50, 50. mál
- Umsögn BSRB um frumvarp til laga um breytingu á lögum um fæðingar- og foreldraorlof, nr. 95/2000 (fæðingarhjálp)
- Umsögn BSRB um drög að reglugerð um sveigjanlega töku ellilífeyris og heimilisuppbótar
- Umsögn BSRB um frumvarp til fjárlaga fyrir árið 2018
- Umsögn BSRB um frumvarp til laga um þjónustu við fatlað fólk með miklar stuðningsþarfir
- Umsögn BSRB um frumvarp til laga um sjúklingatryggingu (málsmeðferð o.fl.)
- Umsögn BSRB um frumvarp til laga um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla (jafnlaunavottun)
- Umsögn BSRB um frumvarp til laga um jafna meðferð á vinnumarkaði og frumvarp til laga um jafna meðferð óháð kynþætti og þjóðernisuppruna
- Umsögn BSRB um frumvarp til laga um breytingu á lögum um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins
- Umsögn BSRB um frumvarp til laga um breytingu á lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins með síðari breytingum (hálfur lífeyrir)
- Umsögn BSRB um frumvarp til laga um breytingu á lögum um réttindi og skyldur erlendra fyrirtækja sem senda starfsmenn tímabundið til Íslands og starfskjör starfsmanna þeirra og fleiri lögum
- Umsögn BSRB um frumvarp til laga um breytingu á lögum um húsnæðismál (stefnumótun á sviði húsnæðismála, hlutverk Íbúðalánasjóðs)
- Umsögn BSRB um tillögu til þingsályktunar um fjármálaáætlun fyrir árin 2019 – 2023

Kjarasamningar

Aðildarfélög BSRB voru almennt ekki með lausa kjarasamninga á árinu. SFR var þó með lausa samninga við Isavia eftir að félagsmenn felldu samning sem gerður var vorið 2017. Nýr samningur var undirritaður í byrjun júní og samþykktur í atkvæðagreiðslu í kjölfarið. Þá var talsvert um vinnu við stofnanasamninga hjá sumum af aðildarfélögum en bandalagið kom ekki að þeirri vinnu.

Rætt var innan ASÍ um hvort segja ætti upp kjarasamningum á almennum vinnumarkaði í lok febrúar 2018. Í samningum aðildarfélaga BSRB eru ákvæði um að bandalagið hafi heimild til að segja upp kjarasamningum taki ASÍ ákvörðun um uppsögn á almennum vinnumarkaði. Það varð niðurstaða formannafundar ASÍ að segja ekki upp samningum svo uppsagnarákvæði BSRB virkjaðist ekki.

Samningar flestra aðildarfélaga BSRB renna út í lok mars 2019 og vinna við kröfugerð og undirbúning fyrir kjarasamningsgerð því að komast á fullan skrið hjá aðildarfélögunum.

Kynjabókhald BSRB

	Karlar	Konur	Samtals
Félagsmenn	7.317	14.252	21.569
Stjórn			
Formaður		1	1
1. varaformaður	1		1
2. varaformaður	1		1
Aðrir stjórnarmenn	2	4	6
Varamenn í stjórn	2	2	4
Formannaráð BSRB	16	10	26
Starfsnefndir BSRB			
Nefnd um fjölskylduvænna samfélag og jafnréttismál	4	8	12
Nefnd um mennta- og fræðslumál	2	5	7
Nefnd um velferðarmál	2	5	7
Nefnd um vinnumarkað, kjaramál og lífeyrismál	8	4	12
Réttindanefnd	3	4	7
Skrifstofa BSRB			
Framkvæmdastjóri		1	1
Aðrir starfsmenn	2	6	8

Nefndarstarf

Fulltrúar BSRB eiga sæti í fimm starfsnefndum bandalagsins sem starfa á milli þinga. Þá eiga fulltrúar BSRB sæti í ýmsum nefndum og ráðum þar sem þeir gæta hagsmuna félagsmanna aðildarfélaga bandalagsins.

Starfsnefndir BSRB

Fimm fastanefndir eru starfandi innan BSRB. Nefndirnar vinna út frá þeirri stefnu sem mótuð er á þingum BSRB og móta út frá stefnunni framkvæmdaáætlun hvers árs.

Nefnd um fjölskylduvænna samfélag og jafnréttismál

Hlutverk nefndar um fjölskylduvænna samfélag og jafnréttismál er að fylgja eftir stefnu BSRB í jafnréttismálum sem var samþykkt á 44. þingi BSRB, 28. til 30. október 2015. Hlutverk nefndarinnar er einnig að vera leiðbeinandi fyrir stjórn BSRB um jafnréttismál. Nefndin leggur í störfum sínum áherslu á fjölskylduvænna samfélag, jafnréttismál almennt, kynbundinn launamun, styttingu vinnuvikunnar, kynbundna og kynferðislega áreitni ásamt innleiðingu mismunatilskipana. Leiðarljós nefndarinnar er stefna bandalagsins ásamt ályktun 44. þings BSRB um fjölskylduvænna samfélag.

Nefndarmenn

Elín Björg Jónsdóttir BSRB formaður, Birna Kjartansdóttir FOSS, Helga Hafsteinsdóttir SDS, Kristín Ólafsdóttir SLFÍ, Sólveig Jónasdóttir SFR, Berglind Eyjólfsdóttir LL, Þorsteinn V. Einarsson St.Rv., Halla Reynisdóttir PFÍ, Sigurjón Jónasson FÍF, Hlöðver Sigurðsson STH, Þuríður Jóna Sveinsdóttir Kjölur og Ársæll Ársælsson TFÍ. Tengiliður nefndarinnar er Rita Arnfjörð St.Kóp. Sonja Ýr Þorbergsdóttir er starfsmaður nefndarinnar.

Nefnd um mennta- og fræðslumál

Hlutverk mennta- og fræðslunefndar er að fylgja eftir stefnu BSRB í mennta- og fræðslumálum sem var samþykkt á 44. þingi BSRB, 28. til 30. október 2015. Hlutverk nefndarinnar er einnig að vera leiðbeinandi fyrir stjórn BSRB í mennta- og fræðslumálum svo sem vegna þróunar og skipulags framhaldsfræðslunnar, eflingu vinnustaðanáms og námstækifæra. Leiðarljós nefndarinnar er stefna BSRB í mennta- og fræðslumálum.

Nefndarmenn

Karl Rúnar Þórsson STH formaður, Kristín Erna Leifsdóttir FOSS, Birna Ólafsdóttir SLFÍ, Þórveig Þormóðsdóttir FSS, Ingibjörg Fjeldsted, St.Rv., Þórarinn Eyfjörð SFR og Rita Arnfjörð St.Kóp. Dalla Ólafsdóttir er starfsmaður nefndarinnar.

Nefnd um velferðarmál

Hlutverk velferðarnefndarinnar er að fylgja eftir stefnu BSRB í velferðarmálum, almannaþjónustu, heilbrigðismálum, almannatryggingum og húsnæðismálum sem var samþykkt á 44. þingi BSRB, 28. til 30. október 2015. Hlutverk nefndarinnar er einnig að vera leiðbeinandi fyrir stjórn BSRB um framangreinda málaflokka. Nefndin leggur í störfum sínum áherslu á rekstrarform í heilbrigðisþjónustu þar með talið einkavæðingu heilbrigðisþjónustunnar og rannsókn Rúnars Vilhjálmssonar fyrir BSRB. Leiðarljós nefndarinnar er stefnan ásamt ályktunum 44. þings BSRB um almannaþjónustuna og heilbrigðisþjónustu í kjölfar rannsóknar prófessors Rúnars Vilhjálmssonar á heilsu og lífsháttum Íslendinga.

Nefndarmenn

Kristín Á. Guðmundsdóttir SLFÍ formaður, Guðmunda Wíum SDS, Herdís Jóhannesdóttir St.Rv., Vésteinn Valgarðsson SFR, Marianna Dam Vang PFÍ, Kristín Sigurðardóttir Kjölur og Hafsteinn Ingibergsson STFS. Tengiliður nefndarinnar er Þórhildur Una Stefánsdóttir SLFÍ. Sonja Ýr Þorbergsdóttir er starfsmaður nefndarinnar.

Nefnd um vinnumarkað, kjaramál og lífeyrismál

Hlutverk nefndar um vinnumarkað, kjaramál og lífeyrismál er að fylgja eftir stefnu BSRB í atvinnumálum, efnahags- og skattamálum, kjaramálum, lífeyrismálum og starfsumhverfi starfsfólks í almannaþjónustu sem var samþykkt á 44. þingi BSRB, 28 til 30. október 2015.

Nefndarmenn

Árni Stefán Jónsson SFR formaður, Guðbrandur Jónsson FSS, Kristjana Árnadóttir SDS, Árni Egilsson Kjölur, Jófríður Hanna Sigfúsdóttir St.Kóp., Ásbjörn Sigurðsson FOSS, Sverrir Björn Björnsson LSS, Jóna Jóhanna Sveinsdóttir SLFÍ, Guðmundur Freyr Sveinsson St.Rv., Ingvar Reynisson STH, Atli Bachmann PFÍ og Unnur Sigmarsdóttir STAVEY. Tengiliðir nefndarinnar eru Helga Hafsteinsdóttir SDS, Arna Jakobína Björnsdóttir Kjölur og Torfi Friðfinnsson FOSS. Kristinn Bjarnason er starfsmaður nefndarinnar.

Réttindanefnd

Hlutverk réttindanefndarinnar er að taka til skoðunar erindi sem stjórn eða einstök aðildarfélög vísa til hennar. Fulltrúar BSRB sem skipaðir eru í nefndir og ráð um réttindamál á vegum bandalagsins geta leitað liðsinnis réttindanefndar við vinnslu gagna og skal nefndin vera þeim til ráðgjafar sé eftir því leitað. Nefndin getur einnig að eigin frumkvæði tekið til athugunar mál sem snerta sameiginlega hagsmuni félagsmanna. Niðurstöður réttindanefndar eru ráðgefandi.

Nefndarmenn

Arna Jakobína Björnsdóttir Kjölur formaður, Stefanía Geirsdóttir FOSS, Jófríður Hanna Sigfúsdóttir St.Kóp., Halldór Gunnarsson St.Rv., Gunnar Örn Gunnarsson SLFÍ, Alma Lísa Jóhannsdóttir SFR og Snorri Magnússon LL. Tengiliðir nefndarinnar eru Árni Stefán Jónsson SFR, Helga Hafsteinsdóttir SDS, Þórir Gunnarsson SFR, Halla Reynisdóttir PFÍ og Karl Rúnar Þórsson STH. Dalla Ólafsdóttir er starfsmaður nefndarinnar.

Fulltrúar BSRB í nefndum og ráðum

Fulltrúar BSRB eiga sæti í ýmsum nefndum og ráðum þar sem þeir gæta hagsmuna félagsmanna aðildarfélaga bandalagsins. Listi yfir þær nefndir og þau ráð, ásamt þeim fulltrúum bandalagsins sem í þeim sitja, fer hér á eftir.

Félagamiðstöðin
Aðal: Helga Jónsdóttir formaður, Elísabet Þórólfsdóttir, Ása Clausen, Þórarinn Eyfjörð, Snorri Magnússon
Vara: Elín Björg Jónsdóttir, Garðar Hilmarsson, Árni Stefán Jónsson, Jón Ingi Cesarsson, Guðlaug Hreinsdóttir

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins, LSR
Aðal: Árni Stefán Jónsson, Þórveig Þormóðsdóttir
Vara: Guðrún Árnadóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir

Starfsnefnd LSR
Helga Jónsdóttir

Brú lífeyrissjóður
Aðal: Elín Björg Jónsdóttir, Garðar Hilmarsson
Vara: Sverrir Björn Björnsson, Ingibjörg Kristleifsdóttir

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda
Aðal: Reynir Þorsteinsson
Vara: Sonja Ýr Þorbergsdóttir

Félagsmálaskóli alþýðu skólanefnd
Aðal: Karl Rúnar Þórsson
Vara: Þórveig Þormóðsdóttir

Starfsgreinaráð heilbrigðis-, félags- og uppeldisgreina
Aðal: Þórarinn Eyfjörð, Birna Ólafsdóttir, Jakobína Þórðardóttir
Vara: Hermann Óli Davíðsson, Magnús Gísli Sveinsson, Edda Ragna Davíðsdóttir

Starfsgreinaráð skrifstofu- og verslunargreina
Aðal: Jófríður Hanna Sigfúsdóttir
Vara: Halla Reynisdóttir

Starfsgreinaráð umhverfis- og landbúnaðargreina
Aðal: Védís Guðjónsdóttir
Vara: Garðar Hilmarsson

Fræðslumiðstöð atvinnulífsins ehf.
Aðal: Karl Rúnar Þórsson
Vara: Þórveig Þormóðsdóttir

Stjórn Fræðslusjóðs
Aðal: Garðar Hilmarsson
Vara: Birna Ólafsdóttir

Stjórn Virk
Aðal: Elín Björg Jónsdóttir
Vara: Kristín Á. Guðmundsdóttir

Samráðshópur um fagháskólanám
Dalla Ólafsdóttir

Samráðshópur um nám fullorðinna
Aðal: Dalla Ólafsdóttir
Vara: Karl Rúnar Þórsson

Vinnueftirlit ríkisins, stjórn
Aðal: Sverrir Björn Björnsson
Vara: Bryndís Theódórsdóttir

Vinnumálastofnun, stjórn
Aðal: Arna Jakobína Björnsdóttir
Vara: Páll Svavarsson

Vinnumarkaðsráð höfuðborgarsvæðisins
Aðal: Páll Svavarsson
Vara: Jófríður Hanna Sigfúsdóttir

Vinnumarkaðsráð Vesturlands
Aðal: Helga Hafsteinsdóttir
Vara: Ingveldur Jónsdóttir

Vinnumarkaðsráð Vestfjarða
Aðal: Gabríela Aðalbjörnsdóttir
Vara: Helga Rebekka Stígsdóttir

Vinnumarkaðsráð Norðurlands vestra
Aðal: Árni Egilsson
Vara: Vernharð Guðnason

Vinnumarkaðsráð Norðurlands eystra
Aðal: Anna Rósa Magnúsdóttir
Vara: Reynir Stefánsson

Vinnumarkaðsráð Austurlands
Aðal: Baldur Baldursson
Vara: Hafsteinn Ólason

Vinnumarkaðsráð Suðurlands
Aðal: Stefanía Geirsdóttir
Vara: Unnur Sigmarsdóttir

Vinnumarkaðsráð Suðurnesja
Aðal: Stefán B. Ólafsson
Vara: Ingvar Georg Georgsson

Nefnd um vinnustaðanámssjóð
Aðal: Birna Ólafsdóttir
Vara: Karl Rúnar Þórsson

Úthlutunarnefnd atvinnuleysisbóta
Ína Halldóra Jónasdóttir, Garðar Hilmarsson

Ferðakostnaðarnefnd
Guðmundur F. Guðmundsson

Félagsdómur
Bergþóra Ingólfsdóttir

Jafnréttisráð
Aðal: Þórunn Sveinbjörnsdóttir, Maríanna Traustadóttir
Vara: Hlöðver Sigurðsson, Jóhann R. Sigursson

Kjararannsóknarnefnd opinberra starfsmanna
Elín Björg Jónsdóttir, Helga Jónsdóttir, Kristinn Bjarnason

Samráðsnefnd um veikindarétt
Dalla Ólafsdóttir

Stýrihópur um velferðarvakt
Aðal: Garðar Hilmarsson
Vara: Edda Davíðsdóttir

Nefnd skv. 27. grein starfsmannalaga
Dalla Ólafsdóttir

Stýrihópur um tilraunaverkefni um styttingu vinnudags án launaskerðingar hjá Reykjavíkurborg
Helga Jónsdóttir (hætti í stýrihópnum á árinu), Sonja Ýr Þorbergsdóttir

Samráðshópur um launatölfræði vegna samanburðar launa á opinberum og almennum markaði
Aðal: Árni Stefán Jónsson
Vara: Kristinn Bjarnason

Nefnd um leiðir til að sporna gegn sjálfvirkum vísitöluhækkunum ýmissa samninga á markaði
Aðal: Kristinn Bjarnason
Vara: Helga Jónsdóttir

Aðgerðahópur stjórnvalda og aðila vinnumarkaðarins um launajafnrétti
Aðal: Sonja Ýr Þorbergsdóttir
Vara: Kristinn Bjarnason

Starfshópur um tilraunaverkefni um styttingu vinnutíma hjá ríkinu
Aðal: Sonja Ýr Þorbergsdóttir
Vara: Kristinn Bjarnason

Starfshópur vegna ákvæðis til bráðabirgða í lögum nr. 127/2016
Aðal: Kristín Á. Guðmundsdóttir
Vara: Ársæll Ársælsson

Bakhópur BSRB um lægri lífeyristökualdur
Kristín Á. Guðmundsdóttir, Snorri Magnússon, Stefán Pétursson, Ársæll Ársælsson, Arna Jakobína Björnsdóttir, Árni Stefán Jónsson, Garðar Hilmarsson, Sigurjón Jónason

Óformlegar viðræður við stjórnvöld
Elín Björg Jónsdóttir, Árni Stefán Jónsson

Stjórn húsnæðismálasjóðs
Vara: Helga Jónsdóttir

Samráðsnefnd til undirbúnings ráðstefnu í tilefni aldarafmælis Alþjóðavinnumálastofnunarinnar (ILO) árið 2019
Aðal: Sonja Ýr Þorbergsdóttir
Vara: Kristinn Bjarnason

Bjarg íbúðafélag, stjórn
Aðal: Elín Björg Jónsdóttir, Árni Stefán Jónsson
Vara: Garðar Hilmarsson

Fulltrúaráð Bjargs íbúðafélags
Aðal: Þórarinn Eyfjörð, Jakobína Þórðardóttir, Jófríður Hanna Sigfúsdóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir, Halla Reynisdóttir, Karl Rúnar Þórsson

Nefnd sem metur umfang kynferðislegrar áreitni o.fl.
Aðal: Sonja Ýr Þorbergsdóttir
Vara: Þorsteinn V. Einarsson

Nefnd um kjararáð
Helga Jónsdóttir

Samráðshópur um endurskoðun búvörusamninga
Helga Jónsdóttir (fél út þegar endurskipað var í hópinn)

Nefnd um umbætur á úrvinnslu og nýtingu launatölfræðiupplýsinga
Aðal: Helga Jónsdóttir
Vara: Kristinn Bjarnason

Nefnd félags- og jafnréttismálaráðherra í því skyni að bregðast við athugasemdum CRECO varðandi skipan dómara í Félagsdóm
Aðal: Dalla Ólafsdóttir
Vara: Sonja Ýr Þorbergsdóttir

Óformlegur vinnuhópur um forvarnir og snemmtæk inngrip
Guðmundur Freyr Sveinsson

Samráðshópur um undirbúning ráðstefnu um vinnumarkað
Brjánn Jónasson

Félagatal BSRB janúar 2018

Alls eru 21.107 félagsmenn í aðildarfélögum BSRB. Félagsmönnum aðildarfélaga hefur fækkað um 83 frá síðasta ári, en í janúar 2016 voru þeir 21.190 talsins.

Heiti stéttarfélags	Fjöldi félagsmanna	Konur	Karlar
Félag flugmálastarfsmanna ríkisins	439	129	310
Félag íslenskra flugumferðarstjóra	144	39	105
Félag opinberra starfsmanna á Austurlandi	179	134	45
FOSS- stéttarfélag í almannaþjónustu	911	730	181
Félag opinberra starfsmanna á Vestfjörðum	280	196	84
Félag starfsmanna stjórnarráðsins	206	156	50
Kjölur-stéttarfélag starfsmanna í almannþjónustu	974	680	294
Landssamband lögreglumanna	722	148	574
Landssamband slökkviliðs- og sjúkraflutningamanna	319	20	299
Póstmannafélag Íslands	1.010	491	519
SFR-stéttarfélag í almannaþjónustu	5.756	3.818	1.938
Sjúkraliðafélag Íslands	2.009	1.954	55
Starfsmannafélag Dala- og Snæfellsnessýslu	362	286	76
Starfsmannafélag Fjallabyggðar	80	64	16
Starfsmannafélag Fjarðabyggðar	59	35	24
Starfsmannafélag Garðabæjar	544	412	132
Starfsmannafélag Hafnarfjarðar	593	393	200
Starfsmannafélag Húsavíkur	94	63	31
Starfsmannafélag Kópavogs	980	739	241
Starfsmannafélag Mosfellsbæjar	347	254	93
Starfsmannafélag Reykjavíkurborgar	4.546	2.834	1.712
Starfsmannafélag Ríkisútvarpsins (Í tölu SFR)			
Starfsmannafélag Suðurnesja	656	476	180
Starfsmannafélag Vestmannaeyjabæjar	237	169	68
Tollvarðafélag Íslands	122	32	90
Samtals	**21.569**	**14.252**	**7.317**

BSRB